



# MAGYARI HÍR- LAP

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre  
BUDAPEST  
HUNGARIA VII., Erzsébet-körút 9—11.

Igazgató és felelős szerkesztő:  
dr. Pál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.  
Törv. lajstromszám:  
Trib. Bthor III. Nr. ord. 11/11 Jun. 1938.

Főmunkatárs: dr. Gyárfás Elemér

## Nehézségbe jutottak a komáromi magyar- cseh tárgyalások

**A csütörtöki tárgyalási napon élesebben vonulnak föl az ellentétes álláspontok. — A magyar delegáció a húsz év előtti néprajzi alapon kívánja a határrendezést**

*Komáromból jelentik:* A szerdai tárgyalások Komáromban déli 12 óra után kezdődtek és 14 óra 30 perckor értek véget. A tárgyalásokról kiadott hivatalos közlemény szerint a megbeszélést csütörtök reggel 9 órakor folytatják. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a tárgyalások szerdán már érdemleges stádiumba jutottak. A magyar kiküldöttek szilárdan kitartanak álláspontjuk mellett, amely az önrendelkezési jog szabadságán és a magyarok területek azonnali visszaadásán alapul.

*Budapestről jelentik:* A komáromi tárgyalásokkal kapcsolatban a *Magyar Nemzet* kiküldött munkatársa a következőket jelenti:

— Előreláthatólag csütörtök hosszú tárgyalási nap lesz, de utána még a hét folyamán remélhetőleg elkövetkezik a döntés és a meg egyezes órája. Megbízható értesülésünk szerint a magyar és cseh delegáció szerdán tartott együttes ülésén már a konkrét határkérdésekről folyt a vita. Mint informátorunk közölte, a cseh kiküldöttek megtették kifogásukat a magyar előterjesztésre és a továbbiak során bebizonyosodott, hogy a két küldöttség között még lényeges ellentétek állnak fenn. A magyar delegáció egyes kérdésekben elkészült ugyan

bizonyos nehézségekre, amelyekkel a tárgyalások során találkozni fog, de a másik tárgyaló fél által előterjesztett javaslatok mégis meglepetést keltettek. Ugyanis az adatokkal és komoly érvekkel alátámasztott, minden részletre kiterjedő magyar állásponttal szemben öblészerűen, a tárgyalás anyagához nem tartozó kérdéseket és motívumokat hoztak elő a cseh-szlovák delegáció részéről. A magyar küldöttség megfelelő fellépése után azonban a tárgyalások komolyabb formát öltöttek és megvan a valószínűsége annak, hogy a csütörtöki tanácskozáson, mely minden jel szerint huzamosabb ideig fog tartani, tisztább képet lehet majd alkotni a cseh-szlovákok konkrét állásfoglalása tekintetében.

### Két statisztika egymással szemben

*Pozsonyból jelentik:* Az itt megjelenő *Esti Újság* erősen megcenzurázott csütörtöki száma szintén ellentétekről számol be és megállapítja, hogy a cseh-szlovák delegáció kifogásolja az 1910. évi népszámlálás alapján való megoldást és az 1930. évi hivatalos cseh statisztikára kíván támaszkodni.

### Az olasz sajtó kifogásolja a magyar kívánalmak elleni huzavonát

*Rómából jelentik:* Az olasz sajtó a komáromi tárgyalásokkal kapcsolatban azt írja, hogy a csehek részéről nincs meg a jószándék az igazság és észszerűség által kívánt magyar követelések teljesítésére. Prágából és különféle más oldalról ellenállásra buzdítják a Komá-

romban tárgyaló szlovák küldöttséget. A *Tri-buna* azt írja, hogy cseh részről még olyan követeléseket sem hajlandók teljesíteni, amelyekről az első percben azt hitte mindenki, hogy azokról vitázni sem lehet.

### A magyar kormány tájékoztató sajtóközlései a néprajzi adatokról, s a magyar követelések elvi alapjairól és kiterjedéséről

*Budapestről jelentik:* A *Budapesti Értesítő* írja, hogy a külföldi lapokban különféle statisztikai adatokat közöltek a komáromi tárgyalásokkal kapcsolatban. Ez adatok úgy akarják föltüntetni a magyar követeléseket, mintha ezek a néprajzi határokon túlterjedő kívánalmakat foglalnának magukban. Ezzel szemben a *Budapesti Értesítő* közli, hogy a magyar javaslatok szerinti területmegosztással 840 ezer magyar lakoson kívül 140 ezer szlovák, 57 ezer német és 35 ezer ruszin kerülne magyar uralom alá s Pozsony és Nyitra is bele-

jutna az átadandó területbe. Viszont az új Szlovákiában és Ruszinszkóban 150 ezer magyar maradna a szlovák, illetve ruthén uralom alatt. Tehát Magyarország 10 millió lakosához képest 3,3 százalék az átjövő szlovákok és ruszinek aránya, míg az új Szlovákia és Ruszinszkó két és félmillió lakosához képest 7 százalék az ottmaradó magyarok száma. Vagyis a magyar javaslatok szerinti területrendezéssel kétszer annyi arányban jutnak magyarok szlovák és ruszin uralom alá, mint szlovákok és ruszinek magyar uralom alá

## A romániai magyar szövetkezetek

Írta: Fekete Nagy Mihály

— Első közlemény. —

A szövetkezeti mozgalom jelentősége a népgazdaság megszervezése szempontjából mindinkább emelkedik. Ez a körülmény az állam figyelmét is mind behatóbban fölkellette, s ma már nemcsak fokozott ellenőrzést kíván gyakorolni, hanem a szövetkezeti munka terén a kezdeményezést is kézbe akarja venni.

A világháború után berendezkedő Romániában gyors egymásutánban láthatuk végbemeni ezt a folyamatot, melynek határköveit az egyes szövetkezeti törvények, illetve törvénymódosítások képezik. Ezek a lehető teljes önkormányzatot élvező szövetkezeti rendszer elvéről fokozatosan áttértek a legfőbb állami ellenőrzés és irányítás elvére és ennek rendjén az 1929., 1930., 1933. és az 1935. évi szövetkezeti törvények, illetve törvénymódosítások után az ez év júniusában megjelent királyi rendelet-törvény a romániai szövetkezeti rendszer mai alakját és kereteit a legfőbb állami ellenőrzés, irányítás és kezdeményezés jegyében határozta meg.

Önkormányzatot élvező és fejlődésnek indult magyar nemzetiségű szövetkezeti hálózatunk számára, mely 786 szövetkezetet kerek kétszáz ezer taggal foglal magában és így legnagyobb népi gazdasági szervezetünk, az állami központosító rendszer új helyzetet teremtett és ez az új helyzet súlyos kérdéseket vetett fel, amelyek megoldásától egész szövetkezeti hálózatunk léte és jövője függ.

Mi volt a helyzet előlt?

Szövetkezeteink, melyek túlnyomórészt falusi szövetkezetek és vezetőik is nagyrészt elemi képzettségű falusi emberek, két központba tömörülve működtek, gazdasági és hitel-szövetkezeteink Kolozsváron székelő Szövetségük központjába, fogyasztási szövetkezeteink pedig a nagyenyedi „Hangya”-központba. E két szövetkezeti központ végezte a hitel, illetve áru-ellátás mellett a kereskedelmi és ügyvezetési irányítás, valamint az ellenőrzés munkáját. Túlnyomórészt csak magyarul tudó falusi szövetkezőink számára anyanyelvükön közvetítették az állam nyelvén megjelent rendelkezéseket, kellő utasítással ellátva, ellenőreik segítettek az évi mérlegek elkészítésében, kik ellenőrző munkájuk rendjén hasznos tanácsokkal látták el szövetkezeteink vezetőit az ügyvezetés minden ágában. Valóban éltető, megtartó szervei voltak ezek a központok szövetkezeteinknek.

A román törvényhozás a csatolt területeken működő kisebbségi szövetkezeteknek biztosította eddig a jogot, hogy a régi törvények alapján és eredeti alapszabályaik szerint működhetnek, ami magyar nemzetiségi vonatkozásban pld. azt jelentette, hogy 1920 előtt alakult szövetkezeteink az 1898: XXIII. t.-c. alapján megalkotott alapszabályaik szerint működhetnek. 1929-ben a nemzeti parasztpárt kormányzása alatt hozott szövetkezeti törvény országosan rendezni kívánva a szövetkezetek irányítása és

ellenőrzése kérdését, még a hagyományos szövetségi önkormányzat elve alapján elrendelte, hogy a szövetségeket a maguk irányítása és ellenőrzése céljából ú. n. irányító és ellenőrző üniókat kell létesíteniük, melyeket fenntartani kötelesek, ellenkező esetben az országos szövetségi központ ellenőrzése alá tartoznak. E törvény alapján 1930-ban magyar nemzetiségű szövetségeink is megalkották a maguk irányító és ellenőrző ünióját. Gazdasági és hitelszövetségeink Kolozsváron, fogyasztási szövetségeink pedig Nagyenyeden, amely üniók azontúl a már említett kolozsvári Szövetség, illetve a nagyenyedi Hangya-központtal párhuzamosan működtek. Két régi szövetségi központunk azontúl csak a hitel, illetve áruellátás és a kereskedelmi irányítás munkáját végezte.

Ez volt a helyzet 1938 február 4-ig, amikor a Goga-kormány alatt törvényrendelettel feloszlatták az irányító és ellenőrző üniókat és jogkörüket az országos ellenőrző központ hatáskörébe utalták.

Közben a liberális Tătărescu-kormány alatt az 1935-ben hozott szövetségi törvény új rendszert hozott be a romániai szövetségi életbe, kötelezve a szövetségeket arra, hogy régi alapszabályaikat a törvényben előírt egységes rendszer alapján módosítsák, a kisebbségi szövetségek számára három évi határidőt hagyva, 1938 szeptember 1-ig, hogy ezidő alatt a kívánt módosításokat keresztülvigyük. Ez a törvény bevezette az általános állami irányítás és kezdeményezés rendszerét a szövetségeknél, melyeknek saját ellenőrző és irányító ünióit is szoros ellenőrzés alá vonta, mindezen jogok gyakorlását pedig akkor a földművelésügyi minisztérium mellett működő országos szövetségi központra ruházta.

1938 szeptember 1. így sorsforduló nappá lett magyar szövetségeink életében, különösen a saját ellenőrző és irányító üniók feloszlása után, ami szövetségeink életében nem jelentett kevesebbet, mint azt, hogy szövetségeink elesnek kipróbált ellenőri karuk támogatásától, általában elvesztik azokat az éltető kapcsolatokat, amelyek évtizedek során fejlődtek ki tagszövetségeik és központjuk között. A helyzet megértéséhez még tudnunk kell, hogy a román szövetségi hálózatot az új rendszerrel nem fenyegeti hasonló veszély, mert ott az egyes szövetségek az állam által fenntartott ú. n. szövetségi könyvelői iskolát végzett könyvelőkkel és képzett tisztviselőkkel rendelkeznek, nem szólva arról, hogy nyelvnehezégekkel sem kell küzdeniük.

Az említettek után könnyen kialakulhatott közvéleményünkben olyan felfogás, hogy az új rendszer idézett rendelkezéseinek éle a kisebbségi szövetségek ellen irányul. Azonban az egységes állami irányítás és ellenőrzés rendszere az egész gazdasági életre kiterjedő általános irányzat Európában, főként Középeurópa államaiban. Így az említett módosításoknak, különösen az ez év június havában megjelent rendeltörvény módosításainak is célja a romániai szövetségi életnek a mai szellemben való purifikálása és egységes módon való rendezése volt, melyet az állam az ellenőrzés és irányítás fokozásával kíván elérni. Ami szövetségeinket illeti, rájuk nézve a veszély a román szövetségeitől már említett eltérő fejlődésük és ennek alapján kialakult rendszerüknek sajátos voltából fakadt. Ezért hatásos felvilágosító munka vált szükségessé szövetségi életünk vezetői részéről, hogy az illetékes kormánytényezőket meggyőzzék a helyzet valóságai, valamint afelől, hogy a módosítások merev keresztülvitele szövetségeink életébe kerülhet. Ugyanakkor bizonyossággal fel kellett tárni a való helyzetet szövetségi hálózatunk munkájának nemzetgazdasági és a népre gyakorolt erkölcsi és gazdaságnevelő haszna szempontjából.

Ez év elején, még a Goga-kormányzat alatt megindult szövetségi életünk vezetői részéről ez a felvilágosító és bizonyító munka, mellyel szemben az akkor egymást rövid időközben váltó kormányok illetékes tényezői jóindulatú érdeklődést tanúsítottak és ismételtlen kifejezték elismerésüket szövetségeink hasznos munkája iránt, így gazdasági, főként tejszövetségeink új utat vágó munkája és fogyasztási szö-

vetkezeteink mintaszerű kiterjedt munkaszervezetének teljesítményei iránt. Tudnunk kell, hogy tejszövetségi mozgalmunknak köszönhető az exportképes romániai vaj- és fogyasztási szövetségi hálózatunk egységes vitelű munkája, úgy kiterjedtség, mint szervezeti szempontból, első helyen, úgyszólván magában áll az országban, aminek jelentősége példászerűen emelkedik ki, ha a fogyasztási szövetségeknek a falu kereskedelmére gyakorolt ármérséklő és szabályozó jótékony hatására gondolunk, mely sokmillió megakarítást jelent az állandóan pénzügyében élő és emiatt fejlődésben nagyban gátolt falunép számára.

Az általános tájékoztatás munkája ez év elejétől júniusig folyt szövetségeinknek az új

rendszerrel teremtett helyzetére nézve, melynek rendjén részletes bizonyító anyaggal felszerelt emlékiratokban világították meg a kérdéseket a miniszterelnökségen az egymást váltó kormányok elnökeinek, a gazdasági tárcák minisztereinek, a Nemzeti Bank vezetőségének, az akkori kisebbségi főkönyviszternek, az egyesített nemzetgazdasági minisztérium felállításán pedig Constantinescu nemzetgazdasági miniszternek, aki a Nemzeti Banknak is kormányzója lévén, kezében összpontosul az ország gazdasági életének irányítása. Egy, lényegében az egész romániai magyar szövetségi kérdést felölelő és a helyzetet feltáró emlékiratot Öfelségéhez is eljuttattak.

(Második közlemény következik.)

## A francia köztársasági elnök kinevezte az olasz birodalom elismerésére az új római nagykövetet

Egyébb jelentős vallomások a francia diplomáciai testületben. Az olasz sajtó kifejezi, hogy továbbra is nyitva marad minden kérdés Párizs és Róma között

Párizsból jelentik: A minisztertanácsról



kiadott hivatalos közlemény bejelenti, hogy Lebrun elnök Francois Poncet berlini nagykövetet római francia nagykövetté nevezte ki. A berlini nagykövetséget Coulongre, moszkvai nagykövet veszi át, Ankarai nagykövetté a külügyminisztérium politikai osztályának igazgatóját, Massigli-t nevezték ki. Coulongre utódára nézve

még nem történt döntés. Valószínű, hogy Labonne, jelenlegi barcelonai francia nagykövet kerül Moszkvába.

Rómából jelentik: Az Informazione Diplomatica szerdai közleménye határozott állásfoglalást jelent azokkal a baloldali áramlatokkal szemben, amelyek a müncheni értekezlet után sem nyugodtak meg, hanem minden alkalmat felhasználnak arra, hogy zavart szítsanak és hangulatot keltsenek Németország és Olaszország ellen.

A Giornale d'Italia szerint ezeknek az áramlatoknak középpontja Párizsban van, ahol a felforgató elemek szövetségek egymással. Ennek a szövetségnek fővédnöke Moszkva és kiágazásai vannak Anglia felé is. Európát és a felelős kormányokat figyelmeztetni kell, még mielőtt nem késő, hogy Olaszország és Németország szorosabban egymás mellett áll, mint valaha és olyan eszközök felett rendelkezik, amelyek megtörnek ezeknek a politikai áramlatoknak eselszövényeit. Franciaországban ma azt írják, hogy azzal, hogy Párizs nagykövetet küld Rómába, mindent jóvá tettek. Ez az elkövetett lépés azonban semmit sem old meg. Eviszterűen a diplomáciai illendőség alapjára helyezik vissza a francia-olasz viszonyt. Párizs és Róma között egyébként minden kérdés nyitva maradt, sőt sok kérdés még jobban összekuszálódott. Éppen ezért ezekben a dolgokban most a három angol-francia-olasz földközi-tengeri meg egyezségről, vagy az olasz-jugoszláv meg egyezéshez kapcsolódó olasz-francia meg egyezésről beszélünk.

Kommunista merénylet áldozata lett a brüsszel-berlini repülőjárat egyik gépe

Berlinből jelentik: Az Angriff feltűnést keltő párizsi jelentést közölte, mely szerint a Sabina belga légiforgalmi társaság brüsszel-berlini repülőgépének Soest közelében történt

súlyos szerencsétlenségét kommunista merénylet idézte elő. Valószínű, sőt biztos, — írja a lap, — hogy kommunista merénylők még a brüsszeli start előtt pokolgépet helyeztek el a Németországba induló repülőgép testébe. A gép a legesekélyebb műszaki hiba nélkül, ragyogó szép időben tette meg az út első részét és a hirtelen lezuhanásra más magyarázat nincs, mint az, hogy bűnös kezek idézték elő a szerencsétlenséget. A robbanás mellett bizonyít az is, hogy nemcsak a repülőgép, de az utasok is darabokra tépten zuhantak alá.

Tizenkétezer olasz önkéntes esett el a spanyol polgárháborúban

Sevillából jelentik: Az olasz önkéntesek újabb csapatai érkeztek szerdán Sevillába. Az olasz önkéntesek Cadix kikötőben olasz hajón hagyják el Spanyolországot. A lakosság lelkesen ünnepli az olasz katonákat. Nápolyban az olasz király és Mussolini üdvözli a hazatérőket. Hivatalos közlemény szerint a Spanyolországban küzdő olasz önkéntesek összes vesztesége október 10-ig 12 ezer 147 ember volt.

Három hónap alatt hatvanhat kutyaharapás történt Temesváron

Október 15-től kiirtják a kóbor ebeket a Bácság fővárosában

Temesvár. Saját tud. A számos vezettségi esetre és a gyakori kutyamarásokra való tekintettel a város október 15-étől kezdődően háromhavi időtartamra szigorított ebzárlatot rendelt el. Az említett idő alatt hetenként ötször, mégpedig mindannyiszor reggel és este összefogják a gazdátlan, kóza ebeket, amelyeket aztán huszonnégy óra leteltével elpusztítanak.

A városi főállatorvos rendelete alapján a luxuskutyákat szájkosárral kell ellátni és pórázon kell vezetni. A rendelet ellen vétő kutyatulajdonosokat — kihágás címén — súlyosan megbüntetik. A drákói szigorúságu intézkedések megtételére az adott okot, hogy július 1-től október 10-ig hatvanhat gyanús kutyaharapás történt a város területén.

Legújabb könyvek:

Tóth Tihamér: Üdvözlégy Oltáriszentség . 223 lei  
Cserly Jolán: Ha tudnád . . . . . 90 "  
Schmidt: A megváltás szolgál . . . . . 162 "

## A magyarországi félhivatalos lapokban a gyors megoldást sürgetik

— Félhivatalos lapokból az első oldalról —

Budapestről jelentik: A Függetlenség és a Pester Lloyd című lapokban esütörtökre virradóan egyazon szövegű vezércikk jelent meg ezzel a címmel: „Igazságot, de gyorsan!” A vezércikkek azzal kezdik, hogy a Komáromban megindult tárgyalások első napja biztatóan indult s a müncheni határozatok is reményt nyújtanak a határrendezés ügyének igazságos

megoldására. Azonban már a müncheni határozatok is túlhosszúra szabták a rendezés határidejét, holott csak gyors döntéssel lehet biztosítani a müncheni békemű szilárdságát. A túlhosszú határidő módot adott a cseh küldöttségnek a huzavonára, holott a magyar követelések határozottak és könnyen áttekinthetőek.

## A visszaszerzett lengyel területekről november elseji határidővel kiutasították a cseheket

Rydz-Smigly tábornagy Teschenben

Varsóból jelentik: A helyi hatóságok az újonnan visszaszerzett területek valamennyi községében felszólították a cseheket, hogy november 1-ig hagyják el a területet. A rendelkezés nem határozza meg, hogy ez a kiűrés csak az 1919 óta ezen a vidéken megtelepedett csehekre vonatkozik-e, vagy általános rendelkezésről van szó. A rendelkezést azzal indokolják, hogy tízezrével térnek vissza erre a területre azok a lengyelek, akik a cseh megszállás pillanatában elhagyták Teschen területét.

Varsóból jelentik: Rydz-Smigly tábornagy Teschenbe érkezett, ahol a felszabadított lengyel lakosság leírhatatlan örömmel és lelkesedéssel fogadta. A házakon falragaszok jelentek meg, amelyek felhívják Teschen lengyel lakosságát, hogy ünnepeljék meg ezt a napot, mint a lengyel hadsereg és lakosság együttérzésének napját.

### Terror Ruszinszkóban

Sátoraljaújhelyről jelentik: A Ruszinszkóból és Beregszász környékéről érkező menekültek egyértelműen arról számolnak be, hogy a terror-cselekmények azokon a területeken napirenden vannak. Egész Ruszinszko tele van

szórva ismeretlen forrásból származó, magyar és rutén-nyelvű rőpcédulákkal, melyek a lakosságot szabottalásra, az adófizetés megtagadására és tüntetések rendezésére szólítják fel. Beregszász környékén a lakosság egy községben kitiűzte a magyar nemzeti zászlót és nemzeti tüntetést akart rendezni, de ezt a cseh rendőrség a legbrutálisabb eszközökkel megakadályozta. A rendőrök tehergépkocsikkal gázoltak az egybegyűlteket közé és igen gyakran asszonyok és gyermekek serege maradt ott sebesülten a gépkocsik nyomán. Az elmenkült lakosság még azt is beszéli, hogy Ungvár és Munkács között éjszakánként vörös szovjet repülőgépek keríngenek. A repülőgépekről vörös színű, ruszin és magyar-nyelvű rőpcédulákat szórnak le és a kommunizmushoz való csatlakozásra szólítják fel a lakosságot. A cseh léghárítók reflektorokkal megalálták ugyan a szovjet repülőgépeket, de nem tettek ellenük semmit. Az egész területen óriási a nyugtalanság. A cseh rendőrök és katonák világítórakétákat lönek ki az éjszaka és reflektorokkal pászmázzák végig a vidéket. A városokban éjszaka félvilágítás van. Beregszász pedig teljesen sötét.

### Jorga tanár a ruszinszkói ukránok Bucovinára irányuló vágyai ellen

Bucurestü. Saját tud. Jorga professzor írja a Neamul Romanesc-ben:

Kormányzót neveztek ki Kárpátalja számára, akinek a neve olyasféle, mintha magyar lenne és e válságos órákban egy egész rutén párt olyan támadó magatartást tanúsít bukovinai területek irányában, ami emlékeztet a Henleinisták modorára.

Jorga a továbbiakban leszögezi, hogy a mai Kárpátalja területén románok is élnek, akiknek történelmi multjuk van. Majd így folytatja:

Oly nagymértékben él bennünk a köteles-

## Politikai kiegyezés keresése Csehország és Németország között

A német-cseh vegyes lakosságú vidékeken valószínűleg elejtik a népszavazást. A cseh kormány eltiltja a kommunista szervezkedést

Berlinből jelentik: Hivatalosan közölték a nyilvánossággal, hogy Chwalkowszky cseh külügyminiszter csütörtök reggel Berlinbe érkezik és még a délelőtti folyamán felkeresi Ribbentrop birodalmi külügyminisztert.

A Reuter angol hírszolgálati iroda prágai jelentés szerint a cseh külügyminiszter berlini útjáról arra következtetnek, hogy Berlinben előkészítik a két ország közötti rendszeres viszony helyreállítását irányában. A Németország által követelt területeken valószínűleg elejtik a népszavazást. A cseh kormány be fogja tiltani a kommunista szervezkedést Csehországban, sőt azt is beszélik, hogy a kommunista párt önként feloszlik. A cseh sajtó vizsgálatot sürget annak megállapítására, hogy ki felelős az ország külpolitikai és helypolitikai összeomlásáért.

ségérzet a szövetségesek és barátok iránt, hogy ezeket a határontúli testvéreinket még csak meg se látogattuk soha. De értsük meg egymást: ezt Prága kedvéért cselekedtük, a csehek és szlovák testvéreik Prágájáért. Egy Ruténiával szemben azonban, amely a mi határainknál a csehektől majdnem elszakadva rendezkedik be, egyelőre szűkebb területen, nem kötelességünk hogy megmaradjunk e magatartás mellett, mert tudjuk, hogy ezek a rutének milyen érzésekkel vannak irántunk és mit készítenek elő számunkra. Ezt tudnia kell a román kormánynak is.

### A tízmillió fontnyi angol kölcsön

Londonból jelentik: Az angol és cseh pénzügyi küldöttség szerdára kitűzött első, formai ülése elmaradt. A Reuter szerint a két b. ott-ság még nem fejezte be előzetes megbeszélését. A Star úgy értesül, hogy elsősorban az Anglia által ígért 10 millió font kölcsön átutalási módzatairól lesz szó. A csehek nagyobb összeget fognak kérni, hivatkozással országuk égetően sürgős pénzügyi szükségleteire.

### Winterton lord vitája a szovjet londoni nagykövetével

Londonból jelentik: Lord Winterton, a lanchesteri hercegség kancellárja, szerdán este tartott újabb beszédében kijelentette, hogy Maisky szovjet nagykövet tiltakozása ellenére fenntartja az állítását, hogy Oroszország nem ígért katonai segítséget Csehországnak a válságban, csak üres ígéretek tett, tekintettel a katonai gyengeségére. Elsősorban is, mert a hadseregével csak akkor segíthetné Csehországot, ha előbb Lengyelországba törne be. Másodszor pedig, mert az a tény, hogy a szovjet kormány szükségesnek tartotta nagyon sok orosz tábornokot kivégeztetni, vagy bebörtönöztetni, legalább is egy időre erősen csökkentette a szovjet haderő harcászati értékét.

### Amerikai repülőszakértő hazug propagandának mondja az orosz repülés erősségéről terjesztett híreket

Newyorkból jelentik: Williams repülőszakértő feltűnést keltő cikket írt a szovjet repülő-felkészültségről. A cikket több amerikai lap közli. Williams visszautasítja a szovjet által Lindbergh ellen intézett támadást. Hangoztatja, hogy a szovjet repülés erősségéről elterjedt hírek hazug propaganda-fogások. Williams most tért vissza európai tanulmányútjáról és több országban megfigyelhette a repülés haladását, de kijelentheti, hogy a szovjet repülőgépek, amelyekből szintén eleget látott, vagy külföldi típusok rossz utánzatai, vagy jóformán használhatatlanok. Ezek után azt is feltételezi, hogy a szovjet által beharangozott repülőeredmények is hamisítottak.

## Schütz Antal művei:

### Az örökkévalóság

Füzve 145 lei.

Azok a klasszikusan szép előadások, amelyeket a kiváló hittudós és bölcselő az örökkévalóság problémáiról a budapesti egyetemen tartott.

### ŐRSÉG

Füzve 145 lei.

A nagynevű tudós szerző mélyenjáró tanulmányai és cikkei a kereszténység felbecsülhetetlen értékeinek megőrzéséről és ápolásáról.

### KRISZTUS

Amatörkötésben 180 lei

Ez a könyv új perspektívákba állított régi igazságokkal azt mutatja meg, hogy a nagy, elméleti és gyakorlati létkérdések egyetlen megoldása: Krisztus.

### Isten a történelemben

Füzve 130 lei

A „honnán, hová, miért, hogyan” kérdésekre ad feleletet ez a könyv az Örök bölcsesség szerint, a katolikus igazságot valló tudományos felfogással.

### A házasság

Amatörkötésben 110 lei

Ez a könyv azt mutatja meg, hogy egyedül a katolikus házassági eszmény képviseli az igazi életigényeket és értékeket.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at

## Királyi helytartóságok szerint tagolják az ország út- és vízügyi szolgálatát

**A minisztertanács az új közigazgatási törvényei összegezte az illetékes minisztériumok munka megosztását**

Bucuresti. Saját tud. Az új közigazgatási törvényrendelet és a közmunkaügyi és közlekedési minisztérium szervezési törvényének összegeztetésére a minisztertanács a következő határozatot hozta:

**1. szakasz:** Az új tartományoknak megfelelően tíz út- és vízügyi főfelügyelőséget létesítenek. Területük és székhelyük a tartomány területe és székhelye. Amíg a királyi helytartóságok mellett berendezik a megfelelő szolgálatot, közlekedési és közmunkaügyi minisztérium területi tagoltságát a főfelügyelőségek által érik el. A főfelügyelőségek a királyi helytartóságok mellett működnek.

**2. szakasz:** A megyei üthivatalok és a helyi vízügyi szolgálatok továbbra is megtartják hatáskörüket, azonban a királyi helytartóságok rendelkezésére állanak, megyei és községi utak, valamint a vízügyi munkálatok kérdésében.

**3. szakasz:** A tartományi utügyi főfelügyelőségek, a megyei üthivatalok és a tartományi valamint helyi vízügyi hivatalok kormányzati főnöke, a királyi helytartó. Illetékessége körébe tartozik, úgy a technikai, mint a közigazgatási és a fenntartási személyzet. A királyi helytartó ebben a minőségben felvigyáz az említett szervekre és ellenőrzi azokat. Hozzá intézik magánfelek az említett szervek által hozott határozatok ellen az óvásaikat. Nem tartoznak azonban ide a magánfeleknek a közmunkaügyi és közlekedési minisztériummal kötött megegyezései.

**4. szakasz:** A megyei és községi utügyi szolgálatok fenntartási és munkálatai alsóbbfokú személyzetét a királyi helytartó nevezi ki, lépteti elő, helyezi át és mozdítja el állásából. Hozzá tartoznak ennek a személyzetnek a fegyelmi ügyei is. A személyzet többi része a közmunkaügyi és közlekedési minisztérium hatáskörébe tartozik. Kivételt képez a fentebb említett, újonnan szervezett utügyi és vízügyi főfelügyelőségek közigazgatási személyzete. Ezeknek fegyelmi ügyét a királyi helytartó intézi, ő engedélyezi ezeknek a szabadságukat is. A királyi helytartónak ezt a jogát az új közigazgatási törvény 63. szakasza korlátozza.

**5. szakasz:** A királyi helytartó hagyja jóvá azokat az utépítési programokat, amelyeket az uttörvény 12. és 15. szakaszainak megfelelően állítanak össze. (Megyei, községi utak építése, modernizálása a tartomány- és a helyi közigazgatások számlájára.) Az olyan megyei és községi utaknál, amelyeket a minisztérium számlájára építenek, a királyi helytartó javaslatot terjeszt elő a minisztériumnak az év első hónapjában, hogy a minisztérium felvehesse ezeket utépítő programjába.

**6. szakasz:** A királyi helytartó minden év ugyancsak január hónapjában elkészíti az utügyi felügyelőséggel a megyéken és községeken

keresztül vezető országutak építő vagy fenntartó programját. Ezt a programot a költségvetés kereteinek tekintetbevételével kell elkészíteni és a minisztérium fogja jóváhagyni.

**7. szakasz:** Az országutak építése, modernizálása a közlekedési és közmunkaügyi minisztérium hatáskörébe tartozik, a kormány politikájának megfelelően.

**9. szakasz:** A királyi helytartó tartománya általános érdekeinek tekintetbe vételével javaslatokat tehet a folyó hajózható csatornák, mocsarak, öntöző berendezések és csatornázások tanulmányozására, tervezésére és végrehajtására. A királyi helytartó hagyja jóvá azokat a vízmunkálatokat, amelyeket a helyi hivatalok terveznek és

amelyeket a tartomány költségvetésébe vettek fel. A királyi helytartó elrendelheti, hogy a tartományi és helyi hatóságok kiszállásokon tanulmányozzák a végzendő munkák szükségességét, még akkor is, amikor a kiszállás a minisztérium számlájára történik. Királyi helytartó nevezi ki a Vízügyi Szindikátusok tanácsainak tagjait. Ha egy ilyen szindikátus több tartomány területén működik egyszerre, a tanácsok tagjait a minisztérium nevezi ki az illető királyi helytartóságok előterjesztésére.

**10. szakasz:** A királyi helytartó javaslatokat tesz a falvak villamosítására vonatkozólag, valamint a minisztérium részéről történő szubvenciók elosztására is.

**11. szakasz:** A királyi helytartó felvigyáz és ellenőrzi a közszállítási szerződéseket, amelyeket a minisztérium kötött magánfelekkel, vagy az államvasutakkal és értesíti a minisztériumot a kihágásokról.

**12. szakasz:** A királyi helytartó képviselteti magát megbízott utján a helyi kiszállásoknál. A királyi helytartó felvigyáz és ellenőrzi a magánvasutak építését és működését, ha ezeket a minisztérium engedélyezte.

**13. szakasz:** A királyi helytartó ellenőrzi a rádió-elektromos engedélyek végrehajtását.

## Japán megkezdte Dél-Kína elfoglalását

**Dél-Kínából és a tenger felől egyszerre indította meg a támadást. — Honkongnál harmincezer japán katona szállott partra**

**Hongkongból jelentik:** A japán haderő szerdán jelentékeny számú csapatot szállított partra Hongkong közelében s nyilvánvalóan az a szándéka, hogy elfoglalja a Hongkong—Kanton vasútvonalat és ezzel elvágja Kanton élelmezési vonalait. A partraszállott csapatok száma mintegy harmincezer. Hongkongi és kanton angol körökben a japánok partraszállása nagy meglepetést és megdöbbenést keltett. A városokban az angol negyedeket mindenütt jelentékenyen megerősítették.

**Tokióból jelentik:** A Domei távirati iroda jelentése szerint a középkeleti japán hadsereg jobb szárnya szerdán elfoglalta Sinyang városát. Sinyang a Peking-Hankau vasútvonal mellett fekszik. Hankautól százötven kilométerre és fontos közlekedési csomópont. A japánoknak ezzel sikerült megszakítani a kapcsolatot a Hankaunál és a Sárga folyónál álló kínai csapatok között.

Tunyannál, a fulcieni parton. Amoival

szemben öt japán hadihajó szintén megkísérelte csapatok partraszállítását, de a kínai ütegek ezt megakadályozták.

**Japán felhívás a diplomáciai testülethez a külföldi hatalmak szigorú semlegesége érdekében**

**Tokióból jelentik:** A japán miniszterelnök jegyzékét nyújtott át a külföldi hatalmak tokiói képviselőinek, azzal a kívánsággal, hogy az illető kormányok tegyenek megfelelő lépéseket a következő kérdésekben:

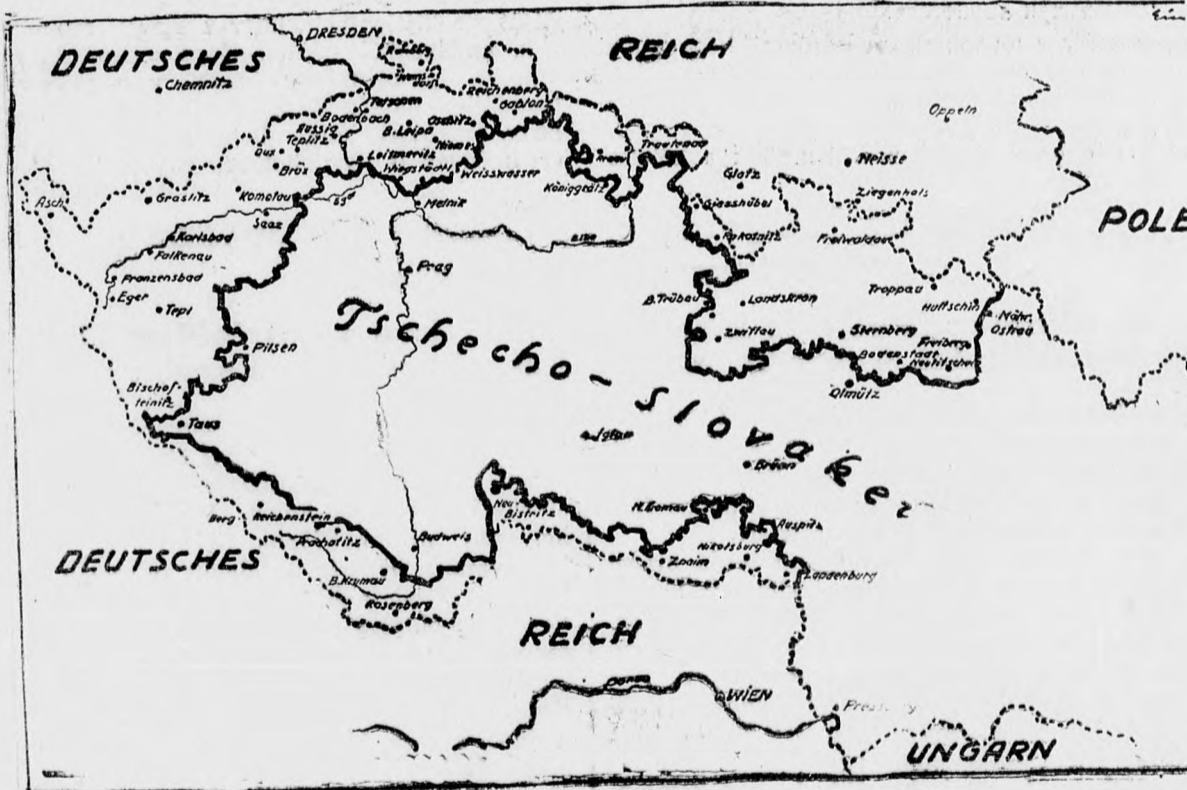
1. A kínai csapatokat akadályozzák meg abban, hogy Délkínában a külföldiek birtokában lévő területeket használják fel hadműveleteik céljaira, mert különben a japán kormány minden károsodásért a kínai csapatokat lesz kénytelen felelőssé tenni.

2. A japán kormány azt kívánja, hogy az illetékes japán hatóságokat a külföldi hatalmak 10 nap előtt értesítsék, ha Délkínában a Svatau és Pakhoi közötti területen kívánják mozgatni saját csapataikat, hadihajóikat és repülőgépeiket, nehogy előre nem látott összeütközések keletkezzenek köztük és a japán haderő között.

3. A japán kormány bizik abban, hogy idegen hatalmak a kínai csapatoknak semmi esetre sem fogják megengedni, hogy a felségjoguk alá tartozó vizeken, területeken, vagy légi övezetekben hadműveleteket végezzenek.

## A bolgár vezérkari főnök meggyilkolásáért letartóztattak két parlamenti képviselőt

**Szófiából jelentik:** Peev tábornok, bolgár vezérkari főnök meggyilkolásával kapcsolatban a rendőrség erélyes vizsgálatot folytat. A vizsgálat során Petkoff és Matankieff baloldali agrárpárti képviselőket letartóztatták. Peev tábornoknak és segédtszjének szerdán volt a temetése. A temetésen Boris király is részt vett, s a belföldi polgári és katonai hatóságokon kívül az egész diplomáciai testület is ott volt a díszes temetési menetben.



**Az új csehszlovákiai határok**

Oktober 10-én a német csapatok a negyedik utolsó szudéta-területekre is bevonultak. Ezzel az új csehszlovák határt is megvonták. Térképünkön a pontozott vonal a régi, a vastag vonal az új határokat jelzi.

## Tilos rumot és likört gyártani a korcsmárosoknak

Mustot csak borkereskedők hozhatnak forgalomba

Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság szeszosztálya közli, hogy korcsmárosok rum és likörgyártással nem foglalkozhatnak. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik. — A megindult szüretellesség kapcsolatban viszont közli a pénzügyigazgatóság, hogy borkereskedők továbbra is árusíthatnak illetékelt mustot, korcsmárosok és más kereskedők azonban nem hozhatnak mustot forgalomba.

## Szilárd megalapozás és közéleti felelősség

Bucurestiből jelentik: Armand Călinescu belügyminiszter a közigazgatási tudományok királyi alapítványának tagjai előtt elmondott beszédében kifejtette, hogy az új közigazgatási törvényrendelet életbeléptetésénél nem volt szükség rendkívüli kiadásokra, a tartományok a legnagyobb rendben minden zavaros körülmény nélkül átvették a régi megyék tisztviselő-osztályát.

A királyi helytartóknak alkalmuk van a decentralizálás folytán megismerni és orvosolni a polgárok szükségleteit és kívánságait.

Megváltoztatták a választási tényezőket és mindazok, akik személyes hasznot húztak a megválasztásból most visszasírhatják a letűnt időket.

A választási tényezőkhelyébe az új kormányzat az állandóságot s a valódi felelősségérzést helyezte. Az anarchista erőket semlegesítette. Új rend uralkodik az országban és ez lehetőséget ad arra, hogy Románia külpolitikája megfontolt és méltóságteljes legyen.

Népünk gazdag, fejezte be beszédét Armand Călinescu belügyminiszter, az igazság velünk van az ország élén egy olyan uralkodó áll, aki a történelemben a legnagyobbak közül való tehát nyugodtan és bizalommal tekinthetünk a jövő eseményei elé.

## Tovább gyakorolhatják jogukat az erdélyi kőműves- és ács mesterek

Kolozsvárról jelentik: Többször megemlékezünk arról, hogy egy újabbkeletű rendelkezés szerint a kőműves- és ács mestereket meg akarták fosztani attól a joguktól, hogy az 1884. évi paratörvényben megengedett építési munkálatokat saját felelősségükre, önállóan végezhessek. A rendelkezés arra kötelezte volna a kőműves és ács mestereket, hogy a földszintes házak építésére vonatkozó terveiket minden esetben vizsgáltsák felül építésmérnökökkel s csak az ő jóváhagyásuk után kezdhessenek hozzá az építéshez. Orbán János kolozsvári kőművesmester szeptember hó elején kérést adott be Szamos tartomány királyi helytartóságához s kérte, hogy eddig szerzett jogait ismerjék el a kőműves- és ács mestereknek. A kérést a helytartóság közigazgatási ügyosztálya intézte el s 2195—1938. számú leiratában értesítette a kérvényezőt, hogy a kolozsvári munkafelügyelőség közlése szerint az 1936. április 30-án kelt ipartörvény nem fosztja meg szerzett jogaitól a kőműves- és ács mestereket, mert az 1884. évi magyar ipartörvény intézkedik erről a kérdéssel s ez a rendelkezés továbbra is érvényben marad. Az erdélyi kőművesek és ácsok tehát továbbra is zavartalanul gyakorolhatják jogukat.

Most, amikor Csehszlovákia válsága az egész világ szemeláttára játékszerű le, valószínű szenzáció erejével hat

MARJAY FRIGYES

## SEDANTOL PRAGAIG ...

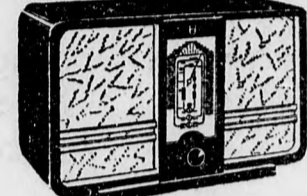
című páratlanul izgalmas könyve.  
Ara gyönyörű egész vászonkötésben 310 lel.  
Megrendelhető kiadóhivatalunk útján.

## HÁROM ÚJ CSILLAG A RÁDIÓÉGEN!

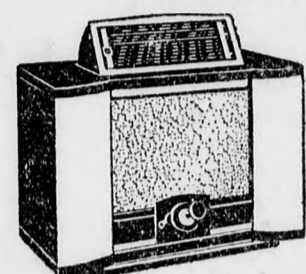


Nyomógomb - hangolás  
Tökéletesített-rövidhullám vétel  
Egy teljesértékű szuper az olcsó ár-osztályban

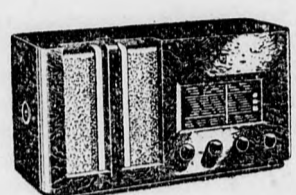
A JÓ SZUPER A NAPSKALÁVAL. Előkelő, kitérő vevőkészülék, amely elegáns vonalával és nagy teljesítőképességével tűnik ki. Váltóáramra, vagy Universal Vibrátorral egyen-és váltóáramra. Minden otthon dísz. Típus 471.



A KIS SZUPER AZ ERŐS HANGGAL. Kis vevőkészülék, kiváló hanggal, rendkívül olcsó áron. Teljes értékű szuper, amelynek az ára olyan alacsony mint azelőtt egy egyszerű egy-áramkörű készüléké. Típus 215 A váltóáramra. Típus 215 HU Universal egyen-és váltóáramra.



ROVIDHULLÁMSZUPER AETHERSZABÁLYOZÓVAL. Az új Típus 752 olyan vevőkészülék, amelyben megtalálja a modern rádiózás három rendkívül fontos feltételét: a lehető legegyszerűbb beállítást az aetherszabályozó révén, tökéletes hangot speciális kapcsolás révén és egyszerű rövidhullám-vételt. Váltóáramra, vagy pedig Universal Vibrátorral egyen-és váltóáramra. Típus 752.



OTT, AHOOL NINCS VILLANYÁRAM: ..... ezen elemes szuper révén, amely minden hullámhosszon dolgozik, a rádiózás tökéletes élvezet! Típus 628 B



A FÜL ÉS SZEM HARMONIAJA

15 HONAPIG TERJEDŐ RÉSZLETFIZETÉSRE IS KAPHATÓ

## Spanyol népfrent-mentalitás

Párizs, október hó.  
A párizsi előkelő villa tulajdonosa éppen távozik hazulról, amikor a kapu előtt egy ember megszólítja:  
— Sziveskedjék nekem valami munkát adni, egy ilyen nagy házban vagy kertben bizonyára akad majd valami tennivaló. Meghalok az éhségtől!  
— Téved öregem — válaszolja barátságosan a villatulajdonos — a látszat csal, ha a viszonyok nem változnak, ez a villa már nem sokáig lesz az enyém. Elég gondot okoz már az is, mit tegyek, hogy a kertészt és a sofőrt ne kelljen elküldeni. Na de azért jöjjön csak, majd meglátjuk, mit tehetünk, az én házam előtt nem halhat éhen senki. Ha munka nincs is, keresünk magának egy üres szobát, kap enni is egy pár napig, amíg valahol talál munkát. Itt van most ötven frank, ezen vegyen valamit magának és majd kimosatjuk az ingét is.  
A „vendég” beköltözött a villába, evett, ivott, pipázott és a világot sem segített volna a kertésznek egy-egy cserepet odébbtenni. Miután a kapott ötven frankot pár nap alatt elköltötte, sőt még némi kis adósságokat is csinált a villatulajdonos számlájára, a közeli kis bisztrókban... eltűnt anélkül, hogy valakinek is szólt volna.  
Távozása után nemsokára a levélhordó egy levelet hozott vissza a villába, amelyet a „vendég” még innen írt valamilyen egyesületnek,

A „vendég” levele a következőképpen szólt:  
„Eltársak!  
Eben a hónapban most már harmadszor írok néktek. Mindhárom esetben megadtam a pontos címet és még csak nem is válaszoltok levelémre. Ti is olyan piszkos alakok vagytok ott Marseilleben, mint a társaitok Montpellierben és Avignonban. Amikor Marseilleben keresztül jöttem, te is, meg a társaid is mindent megígértetek, hogy csak jöjtek nyugodtan ide, majd onnan gondoskodtok a sorsomról. En már ott megmondtam, hogy nem hiszek nektek, mert ti mind piszkos alakok vagytok és inkább elmegegyek Spanyolországba agyonverni a fasisztákat, de ti megígértétek, hogy mindent megtesztek majd értem. Nem tettétek semmit és még csak nem is válaszoltok. Piszkos, önző alakok vagytok ti is, mint ez a piszkos alak itt, akinek egy nagy villája van autója és szép kertje, de engem bedugott egy kis szobába és ötven frankkal akarja kitörölni a szememet... hogy dögölne meg ez is a többi fasisztával egyetemben és dögöljétek meg ti is, ha nem tudtok semmit sem tenni a szerencsétlen madridi elvtársak érdekében:  
Julien Roissi”  
Eddig tart a levél, amely azonkívül, hogy rendkívül jellemző, még érdekes is, mert sok mindent rejt derít.

# GÖRBETÜKÖR

## 1. Tánc levélben...

„E-ty, kető, harrom, neggy, szepen jabra s bolra meggy! — mondogatta hajdani úrfi-korunkban Nózicsek úr, a kitűnő tánc- és illem-tudor, akinek minden mozdulata, gesztusa tánc volt. Mi kecsesen tipegtünk, csoszigtunk a vezényszavakra, amiket a kövér Nózicsekné festett alá víg muzsikával, néha olyan hamis akkordot verve ki a kopott műszerből, hogy ijedtünkben nagyot léptünk — Micike tyúkszemére. Azután boitlodozva folytattuk a keringőt, csárdást, meg a csürdügölőt. Ez utóbbit már csak magánszorgalomból, amikor Nózicsek úr nem nézett oda, mert ezt a figurát szerette legjobban a tánciskola. Ebben volt a legtöbb hév, ritmus és ihaj-csuhaj, hejje-huja!

Éppen ezért némi aggodalommal fogadtam azt a hírt, amely bejelent, hogy Amerikában levelezéssel tanítják a rumbát. A levelet ügyes dolognak tartom: szerelmet lehet vallani, a papától pénzt lehet kérni benne, némely ügyvéd bizonyos, kényes ügyekben felszólítást intéz hozzánk, de levélben táncolni, — ilyent még nem hallottam! Amerikában azonban annyi a bokázni vágyó fiatalok, hogy mindenki nem tanulhat személyesen tangani, tehát ír a „Hello Bébi, Ajánlott Levél Utján Rugjunk Ki a Hám-ból“ nevű műintézetnek, amely postafordultával megkezd a kurzust. Ön minden másnap kap egy rózsaszínű levélkét, amelyben pontosan körvonala van a megtanulandó jobb-, illetve ballépés. Kitűnő módszer. Törv. védve. És ha ön szorgalmasan gyakorol, akkor az amerikai mr. Nózicsek garantálja, hogy fél év múlva éppen olyan jól tudja majd bokán tiprani partnerét, mintha az európai Nózicseknél tanult volna táncolni. Zongoraszót ugyan egyelőre nem közvetítenek a levélben, tessék a rádióra dzsiggelni, de vigyázzunk, nehogy kariókára gyakoroljuk a valcert, mert kész a baj.

Nem akarom kedvét szegni a jenkinek, de szerintem máris itt a baj: levélben nem lehet táncot tanulni. Nem mondom, szerény papírfórmát elérhet az ember, sikereket azonban soha. „Na, ez megvan ety grósz butasák!“ — mondaná Nózicsek úr, ha élne. Márpedig ő értett a tánchoz, csak minket nem tudott rá megtanítani. Nyilván löcsalábuk voltunk...

## 2. Vacak vendéglő...

Hiába kérem, a franciák egy kis szellemességért, ötletért nem mennek a szomszédba. Nem lehet őket lepálpálni. Angliai kávé-körök legutóbb olyan éttermeket és kávéházakat rendeztek be, amelyek fürdővel kapcsolatosak. Zónához tussolás jár, a nagy menübe teljes jürdés van belekombinálva, a vacsorát gőzfürdővel adják, s ha a vendég nagyon spórolós, szerény feketéje után is jól megmossák a fejét. Hát ezt az újítást most egy dijoni vendéglős fölényesen túlszárnyalta, megnyitva „a világ legrosszabb kocsmáját“, ahol halálra bosszantják a vendéget. Garantáltan!

„Érezze magát rosszul!“ — hangzik a csábító felhívás, amellyel moszjő Pucpuc a törzsközönséget beszervezte. — „Hideg és chetellen ételek, a világ legszemtelenebb pincérei, lassú kiszolgálás, hamis zenekar, felemelt árak és rizezett borok. Menü-rendszer nincs, mindenki azt eszik, amit kap!“ Merész vállalkozás volt, mégis fényesen sikerült az üzlet. Csak úgy tud a közönség a vacak vendéglőbe, ahol kitűnően szórakozik, mert moszjő Pucpuc cseppet sem túlozta a dolgot. Sőt. Száz százalékig beváltja kellemetlen ígérteit. Az ember leül a székre: eltörlik alatta. Hívja a pincért, nem érnek rá, römiznek az egyik sarokban. Ha sikerül netán rostélyost rendelnie, holtbiztosan hallovest hoznak, amiben több a szálfka, mint a hal. Mire az evőeszköz előkerülne, már elhült a leves és meleg a vinkó, amit tokaji címén szol-

# Kis fénykép - a fotogeafiákról

Kevés látvány derűsebb, mint amikor az ember rápillant ismerősei villamosbérletére, vagy egyébnemű, fényképpel kapcsolatos igazolványra.

Ezek a képeken meglelt urak mint rémült maturánsok néznek felénk, vagy egykori pakonpartos koruk kilétét tárják fel, de néznek meg-rögzötten, fonnyadtan, vizenyösen, ifjan, soványan, kórosan, de mindenesetre merőben más-kép, mint amilyenek. A hölgyek is csodálkozó boggyoszemeket meresztenek, frizurájuk más, szokatlan, úgy mosolyognak, mintha éppen egy ecetgyári igazgató kérte volna meg a kezüket.

Miért?

Hát ez az, hogy miért... Mindannyian rendes egyedei a társadalomnak, mindenük megvan.



Derűs arcot kérek!..

csupa szép, ügyes holmi alakjában, de amikor előáll az a pillanat, hogy holnapra tessék hozni egy fényképet az izéhez, pánikszerűen rettennek meg, hogy honnan vegyem?

A muszjő nagy sarkaló, erre kiki nekiesik az írományos dobozának és dühösen cserkészni kezd benne fénykép után. A kérdéses dobozból már több, más ilyen alkalommal pumpáltattak ki fényképek, de az egykoronvaló tót is mindig talált ehető a savanyú vadkörték között, ergő — kell lennie egy képnek.

A kínálat persze végtelenül szerény. Tíz-estendős koresolvabérlet, de már abba is ócska kép került akkoron. Kivénhedt izé-igazolvány, ám amibe annyi rézkarikát vertek bele, hogy fémárverésen határozottan lehetne valamit kezdeni vele. No aztán egy kép, trikóban, a mólóról, egy másik az Annabátról, de ezt viszont olyan sokáig exponálták, mintha elpörkölt macesz lenne. A többi a kiesisége miatt nem jöhet szóba. Mi marad tehát? Gyerünk az izé-igazolványval, pusztá csülökkel nyomjuk ki a karikákat, majd csak elfogadják...

Kérem, kérem... tudjuk, hogy van egy pedánsabb réteg is, amely nem kutat a pacsétviaszszal, kettétört manikürollóval és cukorspárgával elegyes kacatosdobozban, hanem azt mondja: csináltatok. Mit csináltat? Vízitképet, nyugodt, odaállásos, pappendeklire ragasztott képet, aminek az alján nem is olyan régen még aranybetűkkel állt a szó? Visit?

Nem. Ide gyors fénykép kell. Nyolekor kelünk, fél tízre ott kell már lenni, a kakaó is pont máma olyan forró, hát hogy is csináljuk a dolgot? Aha: itt a sarkon van egy fotócsúzda. Egy

gáltak fel félórai könnyörgés után. Közben a zene sokat szünetel és ez szerencse is, mert ha játszik, jó fülli ember megbolondul a zenebonától. A főúr 2—3 frankkal többet számláz, mint a fogvasztás volt és ha a vendég emiatt szólni merne, hát kerekén megmondják neki, hogy őt senki sem hívta ide, máskor pedig kikérik maguknak.

fényképlevesosztó. Egy potom bájrögzítő. Oda be lesz ugorva. Amely esetben a még nedves fényképen úgy néz ki az ember:

a) mint egy riadt házinyúl,

b) mint egy elkelt pogácsa a hónap végén,

c) mint egy tormát szagoló egyén, akinek épp most mondták meg, hogy kitagadták az örökségből.

Vagyis: mindenképpen gyönyörűségnek a bérletfényképek.

Amíg ezen a téren meglehetősen osztatlanul áll kaján felfogásurk, másképp fest a dolog azokkal a szívügyű fotográfikkal, amelyeket „véletlenül“ éppen magukkal hordanak egyesek.

Ezek a képek a mutogató részéről ábrándozással telítettek és amikor az illető kirántja a képet és azt mondja, nézd, ez Juliska, nekünk cüncögni kell a nyelvünkkel, hogy ez, igen.

Ábránd Juliska ugyan olyan, mint egy tányér tejbedara, főtt hajjal, de mi azt nem gyezhathjuk meg, hogy na és? Ó nem. Közélről kell néznünk Puliszka Juliskát, majd hunyorítva messzebről állunk illető kortyoló tekintetét, amint diadalittasan éppen diadalát issza.

A hölgy pedig mutatja:

— Ez Alajos. Ugye, jóképű fiú?

Mi az, hogy! Alajost nyilván belülről karmolja egy elevenen lenyelt macska, ám ha ilyen emóciói nem lennének, akkor is csak egy fodrásztábla varázsos, gyönyörbajszos úriemberéhez lenne hasonló és lehet, hogy pont, ami benne ígérő, amiatt látjuk őt pedikúrnyakornoknak, de ezt hangoztatnunk nem lehet.

— Nagyon hejre... — mondjuk — és okos szemei vannak. Irigvelt férfi...

— Nana — teszi vissza a retiküljébe Alajos ábráját a hölgy, — de ugye csinos?

Továbbilag urak és hölgyek vegyesen mutogatnak kis bébiket, nudista-hasmánt.

Ottikát, Irénkét, Babuci, Öcsikét, Picikét és Micikét.

A hathetes Babuci szépen elhever a plüsstakarón, egyetlen öltözékével, a fülbevalóval és miután még nem tudta mondani a rámeredő fényképezőgépre, hogy hát ez meg micsoda marhaság, bambáskán elmereng, mint akit se a gumicsörgő, se a Népszövetség nem érdekel.

Fekszik, mint a tejfel a bögrében; adva van. Pont olyan, mint a bérletképeket kicsoholó gyorscsúzda kirakatába kitett más harminc kis pocok. Hasmánt... bimbilibámb.

De mondja a papa, vagy a mama:

— Hát nem drága?

Fogadkozunk, hogy igen drága.

— Ennivaló, ugye?

Csupa csatlakozás vagyunk, mint az átszálló állomás.

— És milyen okosan néz...

De még hogy. Mintha épp most lenne meg a véleménye Kantról.

— Cukor...

Cukor.

— Szinte beszél...

Elragadós.

Közben a cipőgombszerű kis pasit gusztlánunk kell közélről, messzebről. Ringatjuk a szemünkkel, na, nem kell félni a bácsitól. Hoppáré, kis galambom. Csiesijja, babuska. Beh okos kis szózi vagy. Hanem szólhatnál már a papádnak, hogy rekesszen be téged.

A fényképmutogatók ugyanis mindig azt hiszik, hogy legalább egy óra hosszat kell gyöngyöztetniük bennünket az ábrándos ábrák gyönyörűségeiben.

És még aztán is, mikor tárcáik elnyelték a lencseszeti vándorkiállítás, még akkor is, percekig, szúrósan néznek ránk:

— Na, ezt adja össze.

Jól van, jól van, no. Összeadtuk. De még jobb, ha az ember ilyesmi elől kivonja magát.

Undi Imre.

Hát ha ez tetszik a dijoni közönségnek, akkor csak járjanak a vacak vendéglőbe. Nálunk két nap alatt megbuknák az ilyen vállalkozás. Mert hecc ide, móka oda, mi nem szórakozni járunk a vendéglőbe, hanem enni. Jó nagyot, kényelmesen és gyorsan. Ebben pedig nem ismerjük a tréfát!

Kinizsi Andor.

## HIREK

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450  
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.  
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P  
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.  
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037  
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

NAGYSZABÁSÚ NEMZETI ÜNNEPSÉGEKET RENDEZ A KORMÁNY. Bucurestiből hozzánk: Az év utolsó hónapjaiban több nagyszabású ünnepséget tartanak, mely alkalmakkor fényes bizonyosságát láthatjuk a nemzeti szolidaritás érzésének. Az első ilyen ünnepséget október 16-án, Őfelsége, a király születésnapján tartják meg, a másodikat november 8-án, Őfelsége, Mihály nagyvajda születésnapján. Ugyanazon a napon lesz a Mihail Viteazul-rend lovagjainak hagyományos összejövetele is. Erdélynek az anyaországgal való egyesítését szintén külön fényvel fogják megülni. Ez az ünnepség két történelmi jelentőségű dátumra emlékeztet. Október hó 18-ára, amikor Alexandru Vaida-Voevod a budapesti parlamentben az erdélyi románság függetlenségét hangsúlyozta és december 1-ére, amikor Gyulafehérváron bejelentették Erdélynek az anyaországgal való egyesítését. Mindezeket a nemzeti ünnepségeket a legszelebb és legfényesebb keretek közt tartják meg.

Marta Alexandru királyi helytartó hunyadmegyei körútja. Temesvár. Saját tud. Marta Alexandru dr királyi helytartó, aki — mint jelentették — hunyadmegyei körútra indult. Brádra érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. A királyi helytartó előszörban a bírósági épületben végzett ellenőrzést, majd a városházán, megtekintette az épülfőfőben lévő vásárcsarnokot és a liceumot. A királyi helytartó és kísérete ezután Gura és Barza községekbe ment, a „Mica” társaság aranybányáinak megtekintésére. A két községben történt látogatás után este Brádon százterítékes bankettet rendeztek a királyi helytartó tiszteletére. Marta Alexandru dr ezen megköszönte a szíves fogadtatást és a tapasztaltak feletti meglepődését fejezte ki. A látogatás második napján sor került a „Mica” társaság múzeumának s a liceum épülfőfőben lévő internátusának megtekintésére. Brádról, Dévára utazott, ahol hunyadmegyei közigazgatási értekezletet tartottak. Itt a dévai csángók emlékiratot nyújtottak át a királyi helytartónak, aki megígérte, hogy földkövetelési sérelmüket orvosolni fogja. — Szerdán Gyulafehérvárra látogatott el a helytartó, ahol a Maros és Szamos tartományok királyi helytartóival egyetemben a három helytartóság bizonyos közigazgatási ügyeit beszéltek meg, valamint a közigazgatási reform egyöntetű megvalósítása kerül szóba.

KÉRELEM. A szatmár-környéki szórvány egyik legfontosabb pontján: Pusztadaróc leányegyházban egy kicsiny hívőszereg templomépítésbe kezdett Szent József tiszteletére. A kis egyházközség kérelemmel fordul mindenkihez, de különösen Szent József buzgó tiszteelőihez, hogy adományaikkal támogassák, hogy a megkezdett kis templomot a tél beállta előtt tétő alá hozathassa. A szíves adományokat a következő címre kérjük: Parohia Rom. Cat. Lazuri. Jud. Satu-Mare.

Két év alatt ötvenmillió lei értékű aranyat csempészték át a lengyel határon. Bucurestii. Saját tudósítónktól. A csernovitzi rendőrség egy csempészbandát fedezett fel, amely két éven keresztül nagymennyiségű aranydevizát csempésztett át Lengyelországba, aminek ellenében selymeket és más értékes árut kapott romániai eladásra. A banda a Varsó felé menő vonatok étkezőkocsijaiban működött, ahol az üldöhelyek huzatja alatt sikerült rejtgetniük a csempésztékeiket. A bandát annak egy tagja jelentette fel a rendőrségen, megjelölve a rejtkehelyeket és megnevezve a banda többi tagjait is, akiket szerdán le is tartóztattak. Az őrizetbe vett csempészek: Brandman Icig, Gottlieb Mózes, Gottlieb Chaim, Fuhrmann Efraim és testvére Izsák, Rauchweger Mózes és egy román bűntársuk, Jon Diénu. A vizsgálat megállapította, hogy a banda a bucuresti és csernovitzi feketebörzén szerzett be aranypénzeket és Lengyelországban egy másik hasonló bandával állott összeköttetésben. Két év alatt annyi aranypénzt vittek át a határon, hogy annak értéke meghaladja az 50 millió leit.



Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK IV. osztályának  
A HUZÁSA

## A MILLIÓK NAPJA

UJITSA MEG SORSJEGYÉT. A sorsjegy-  
árudák éjjel 12 óráig vannak nyitva.

250 VAGY 400 LEI

ellenében részt vehet az ÁLLAMI  
SORSJÁTÉK IV. osztályának a huzásán.

MI MÓDON?

Kérdezzen meg  
egy sorsjegyárudt!



# ÁLLAMI SORSJÁTÉK

HÁROM ÉS FÉLHÓNAPI FOGHÁZRA  
ITELTEK EGY ADÓFŐNÖKÖT. Szat-  
már. Saját tud. A szatmári törvényszék bün-  
tető tanácsa szerdán ismét állampapírok elik-  
kasztásával vádolt adótisztviselő ügyével fog-  
lalkozott. Három özvegyasszony bűnvádi felje-  
lentést tett Decusaru Constantin, a halmi adó-  
hivatal volt főnöke ellen. Azt állították, hogy  
a tisztviselő állampapírjaikat elikkasztotta. A  
nyomozás folyamán megállapították, hogy a  
károsultak értékpapírjait Decusaru a pénzügy-  
igazgatóságon felvette, de nem juttatta el a  
tulajdonosokhoz, hanem értékesítette és a  
pénzt a saját céljaira használta fel. A tör-  
vényszék a megtévedt tisztviselőt sikkasztásban  
mondotta ki bűnösnek és ezért három és félhó-  
napi fogházra ítélte.

Possonyi László:

## Üldözni fognak titeket

Egy francia fiatalember és egy orosz assz-  
szony szerelme: ez a témája Possonyi László  
könyvének. De nem a megszokott szerelmi  
történetről van itt szó: két világ, keresztény  
Európa és pogány Szovjet ütköznek össze eb-  
ben a tragikus vonalomban, hagyományok  
válnak értelmetlenekké és jelszavak céltala-  
nakká, hogy ebből a megdöbbentő összeomlás-  
ból, a szenvedésnek ebből a feneketlen éjsza-  
kájából a megtisztulásra éretten kerüljön ki a  
két szerencsétlen ember.

Dévai kiadás. Ara szép vászonkötésben 202 let.

RENDELET A HADSEREG HÁBORUS  
KÉSZENLÉTBEN TARTÁSÁRÓL. Bucuresti.  
Saját tud. A Monitorul Oficialban rendeltör-  
vény jelent meg, amely két évvel, vagyis 1940  
október elsejéig meghosszabbítja a törvény ha-  
tályát, amely a hadsereg háborus készletének  
békében való érintetlenül-hagyására vonatko-  
zik.

A királyi helytartóknak joguk van vasuti je-  
gyeket kibocsátani. Bucurestiből jelentik: A bel-  
ügyminiszter közölte a CFR vezérigazgatóságá-  
val, hogy a királyi helytartóknak joguk van va-  
suti jegyeket kibocsátani csoportos utazásokra  
külön vagonokra, vagy külön vonatokra. Ezek a  
jegyutalványok érvényesek anélkül, hogy azokat  
láttamoztatni kellene a belügyminiszteriumban.  
A királyi helytartóknak a következő esetekben  
van joguk vasuti jegyeket kibocsátani: 1. Kato-  
nai előképzősök csoportos utazásánál, 2. Sport- és  
kulturális egyesületek csoportos utazásánál, ha  
az egyesület jellegének megfelelő manifesztáció-  
ról van szó, 3. Zenetársaságok csoportosulásánál,  
ha ezek a társaságok különböző városokban  
nagymennyiségű rendeznek, 4. Fővárosi vagy vidéki  
szintársulatok utazásánál, 5. A nemzeti turizti-  
kai hivatal által rendezett kirándulásoknál, 6.  
Az utazási irodák által rendezett csoportos ki-  
rándulásoknál, 7. A Wagon Lits társaság által  
rendezett kirándulásoknál, 8. Az elemi iskolák,  
középiskolák és az egyetem által rendezett ki-  
rándulásoknál, 9. Szakmai egyesületek csoportos  
kirándulásainál, 10. A köztisztviselők egyesülete  
által rendezett csoportos kirándulásánál, 11. A ke-  
reskedelmi alkalmazottak csoportos kirándula-  
sánál, 12. Az egyházközségek által rendezett ce-  
portos kirándulásoknál, 13. A vallási, vagy nem-  
zeti célból rendezett kirándulásoknál, 14. Mun-  
kások csoportos utazásánál, mikor azokat mun-  
kára viszik, ha a munkáltató vállalat kéri a  
jegykibocsátást.

**CINEMA CORSO (HEYMAN)**

Megrázóan emberi! Elsőrangú rendezés! Nagyszerű színészek játéka! A gorkiji mélységek francia könnyedségben olvadnak fel az

**Ejeli menedékhely** című filmben.

Szereplők: Jean Gabin, Louis Jouvet, Suzy Prim, Vladimir Sokoloff

**SCALA MOZGÓ (KAT. KÖR)**

Legaktuálisabb háborús film! A francia haditengerészet részvételével!

**PORT-ARTHUR**

Daniel Darrieuvelés Adolf Wolbrückkel

**CORSO és SCALA MOZGÓKBAN**

péntektől kezdve fentti filmek mellett

Óriási áldozatok árán sikerült megszereznünk a box világbajnokság egyetlen önálló filmjét a **LOUIS JOE — SCHMELING** izgalmas mérkőzését.

**Időjárás**

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge légáramlás, változó felhőzet, reggel több helyen köd. Az éjszakai lehülés gyengül, a nappali hőmérséklet alig változik.

Zürichi zárlat. Párizs 11.69 fél, London 20.91, Newyork 441.62, Brüsszel 74.60, Milánó 23.22 fél, Amsterdam 239.65, Berlin 176.75, Prága 15.12 fél, Varsó 83, Belgrád 10, Bucaresti 325.

**NAGY PÉNZÜGYI ZAVAROKKAL KÜZD A FŐVÁROS.** Bucaresti. Saját tud. A főváros évek óta nagy pénzügyi zavarokkal küzd. Az 1938—39 évi költségvetés kb. 400 millió lej deficitet mutat fel. A belügyminiszter azért elhatározta, hogy átszervezi a főváros közigazgatását. Törvény fog megjelenni rövidesen, amely megszünteti a kerületi polgármesteri hivatalokat és egységes központi közigazgatást vezet be egyetlen központtal és kötelezettséggel a székesfővárosra száll, amelynek ügyeit ezután a polgármester négy segítő erővel fogja intézni.

Harminchatezer vagon gabonát vásárolt a kormány a szövetségek útján. Bucaresti. Saját tud. A gabonaértékesítési program végrehajtása során az állam a szövetségek útján 26 ezer vagon gabonát vásárolt, a kormány által megállapított minimális áron. E mennyiség egy részét elraktározták, más részét pedig exportálják, a külfölddel kötött szerződések végrehajtása céljából.

**SZÁMOS NŐ JELENTKEZETT ÖNKÉNTEK SZOLGÁLATRA A HADÜGYMINISZTERIUMBAN.** Bucaresti. Saját tud. A hadügyminiszteriumba számos kérés érkezett nőktől, akik felajánlották önkéntes szolgálataikat. A hadügyminiszter hírlapi közléssel válaszolt e kérésekre, kijelentve, hogy igénybe fogják venni ezeket a szolgáltatásokat, amikor a hazának szüksége lesz rájuk.

**Halálozás.** Dr Solyom-Fekete Istvánné, Vese Jozefa 38 éves korában október 11-én elhunyt. A közszertében álló urasszony halála érmihályfalva társadalmában őszinte, mély részvételt keltett. Temetése október 13-án délután 4 órakor ment végbe az érmihályfalvai római katolikus sírkertben, míg a gyászistentisztelet október 14-én reggel 9 órakor lesz az ottani ortodox román kápolnában. Dr Solyom-Fekete Istvánné halálát férjén kívül fia: Solyom-Fekete István, testvérei, valamint kiterjedt rokonság, a Novotni, Gavra, Vese, Pákei, Kollener, Réthy, Zatochil és Weisz-családok gyászolják.

**VIZSGÁLAT INDULT EGY ÁLLAMI ÜGYVÉD ELLEN.** Bucaresti. Saját tud. Alex Barov, balti ügyvéd ellen vizsgálat indult. A vizsgálat megindítására az szolgáltatott okot, hogy az ügyvéd egy 28 milliós perben, — amelyet az állam elsőfokon elvesztett — nem nyújtott be felelősséget. A felelősséget határideje már lejárt s így a bíróság kötelezte az államot, hogy fizesse ki a 28 milliót. Kiderült, hogy az állami ügyvéd még azt is kijárta: fizessék ki a felperesnek minél hamarabb a számára megítélt összeget. Az eljárás folyik a szokatlan magatartást tanúsító ügyvéd ellen.

A nagyváradi Kálvin Református Egyházi Kórus október hó 23-án este fél 9 órai kezdettel zártkörű műsoros táncestélyt rendez a Református Otthon nagyerőben (V. Alexandri-utca 31. szám). A rendezőség már javában készülődik a változatosnak ígérkező előadásra s minden lehetőséget elkövet, hogy a műsor és a táncestély keretében a közönség minden rétege megtalálja a számára legkedvesebb szórakozást.

**Tamási Áron kitüntetése.** Budapestről jelentik: A Klebelsberg-émlékdíjat ez évben Tamási Áronnak ítelték oda.

**TILOS A KOLDULÁS.** Nagyvárad. Saját tud. A rendőrség és a városháza közös rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében a város területén tilos a koldulás.

**Elmozdítottak állásából két pénzbeszedőt.** Nagyvárad. Saját tud. A villamosmű két pénzbeszedőjét, Sutáru Petrut és Blaga Ioant elmozdították állásukból, mivel nem számoltak el a befolyt összegekről, csak utólag fizették be azokat.

**MEGHALT CYRILL OROSZ NAGYHERCEG, A VOLT CÁRI CSALÁD FEJE.** Párizsból jelentik: Cyrill orosz nagyherceg szerdán, egyik párizsi klinikán, 62 éves korában meghalt. A nagyherceg a Romanov-család feje volt. 1922-ben, már a száműzetésben, Oroszország cárijává kiáltotta ki magát. Cyrill nagyherceg halála folytán fia, Vladimir nagyherceg lett a Romanov-család feje.

**Október 31-ig le kell bontani a nagypiaci bódékat.** Nagyvárad. Saját tud. A polgármester tegnapi rendeletet adott ki amely szerint a Mihail Vitezaul tér összes iparosai és kereskedői kötelesek bódéikat 1938 október 31-ig lebontani s azt saját költségükön vagy asztallal vagy bódéval helyettesíteni a mérnöki hivatal által készített minta szerint. A mérnöki hivatal egyben elkészítette a piac új elrendezését is. E terv szerint a) az I. parcellában virág és élelmiszerárusítók helyezkedhetnek el kivéve a mészárosokat, pékeket, tej és halárusokat. Az árusok parcellánként fognak elhelyezkedni, az asztalokat ernyővel kell ellátni, kivéve a zöldségárusokat, akiknek bódékat kell építeniök. b) a II. parcellán a mostani téglabódékban lesznek a pékek és mészárosok, valamint a halárusok és sajtosok. Ugyancsak ide helyezik el a többi kereskedőket és iparosokat, akik eddig is itt voltak. c) a többi árusokat szintén a mérnöki hivatal tervei szerint helyezik el. Az alkalmi árusok, akik élelmicikkkel a vidékről érkeznek, speciálisan készített asztalon fognak árusítani. A helyeket sorshuzás útján fogják megállapítani az I-ső parcellában taxák ellenében, míg a II-ik parcellán a helyeket árlejtés útján adják ki. Tilos lesz a téren üres szekereknek vagy igavonó állatoknak ácsorogni.

Walter János

## Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás, sok képpel. Fűzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlán az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, esakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos struktúrájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtő Isten végtelen nagyságát.

## A polgármesterek ünnepélyes eskütételének programja a nagyváradi városházán

Nagyvárad. Saját tud. Október 15-én, szombaton délelőtt 11 órakor ünnepélyes külsőségek között zajlik le a városháza nagy tanácstermében Chirila Augustin Nagyvárad város polgármesterének, valamint dr. Gherman Victor és dr. Solyom Kálmán alpolgármestereknek eskütétele és hivatalba iktatása. Hanzu Alexandru tábornok, a Szamos tartomány királyi helytartója tiszteletére, első hivatalos látogatása alkalmával ugyanekkor nagyszabású fogadást tartanak.

A királyi helytartó fogadásának, valamint az ünnepélyes eskütételnek és iktatásnak részletes programja a következő:

1. Délelőtt 11 órakor Hanzu Alexandru tábornok, a Szamos tartomány királyi helytartóját a helyi hatóságok vezetői a városháza előtt üdvözlik. A megyei lakosság nevében Florescu Vasile ezredes-megyeifőnök, a városi lakosság nevében pedig Chirila Augustin polgármester köszönti.

2. Fogadás a városháza díszterében. Itt a királyi helytartót az egyházi, katonai és polgári hatóságok fejei üdvözlik: a) ortodox egyház, b) görög katolikus egyház, c) római katolikus egyház, d) református egyház, e) evangélikus egyház, f) ortodox zsidó egyház, g) neolog zsidó egyház, h) a 17-ik hadtest parancsnokság, i) az itélőtábla főelnöke, az igazságszolgáltatási szervek nevében, j) dr. Hasas Sándor főfelügyelő, állatorvos, a külső hivatalok és a köztisztviselők nevében, k) az országos mozgalom parancsnoka, l) a Casa Nationala elnöke, az összes nemzeti társadalmi, kulturális és szakmai szervezetek nevében.

3. A királyi helytartó válasza.

4. A polgármestert és az alpolgármestereket kinevező királyi rendelet felolvasása és a törvényes eskü letétele.

5. A királyi helytartó beszéde a város új vezetőjéhez.

6. Nestorescu Gheorghe őrnagy, volt alpolgármester beszéde.

7. A polgármester székfoglaló programbeszéde.

8. A városházi tisztviselők üdvözlő beszéde, és az alpolgármesterek beszédei.

**KÉT SZEM ZACHARINÉRT — SZÁZ-EZER LEI BÍRSÁG.** Nagybánya. Jelentettük, hogy a nagybányai vámhivatal egyik tisztviselője zacharinárusításon érte Grün Rozália Baritiu-utcán lakó házaló kereskedőt. Az asszony kosarában, amelyben portékáit hordta, egy szem zacharint találtak. A házkutatás során egy papírdarabban egy másik szem zacharin került elő. Az asszonyt százezer leire bírsázták. A vámvezérgazgatóság a bírságot most teljes egészében jóváhagyta.

**Gyilkosságra készült Farkas István — Simon Blanka merénylete.** Nagyvárad. Saját tud. Farkas István nagyváradi cipészsegéd, — mint jelentették Rimánóczy utcai — lakásán megtámadta és súlyosan megsebesítette Simon Blanka nyugalmazott postatisztviselőnőt. A 18 éves cipészsegéd, — akit azóta a rendőrség elfogott — beismerte, hogy előre készült a bűncselekményre és elvonta szánva rá, hogy Simon Blankát megölje. A gyilkosságot azért kísérelte meg, mert a rabolt pénzen Bucurestibe akart utazni munkavállalás végett. Farkas Istvánt a rendőrség kihallgatása után átadta az ügyészségnek, majd a fiatalkoruak bírása elé került, aki elrendelte ellene a vizsgálati fogságot.

**KÖZZÉTETTEK A KERESKEDELMI ÉRETTSÉGI VIZSGÁK EREDMÉNYÉT.** Bucaresti. Saját tud. A nemzetnevelésügyi miniszterhez érkezett adatok szerint a szeptemberi kereskedelmi érettségi vizsgákra 776 jelölt jelentkezett, akik közül 309, vagyis 39.81 százalék ment át. A júliusi vizsgázatokon jelentkezett 905 növendék közül 454 ment át.

**S. T. Vulturii-Sasok Turista egyesülete** élénk munkával készül a szombaton, október 15-én este tartandó táncestélyre, amelynek tiszta jövedelmét a „Sasok” által építendő menedékház javára fordítják. A műsor egyik száma Erdélyi Ferenc egyesületi elnök, 260 vetített képpel kísért utatrása lesz, amely a Sasok által rendezett ideai „nagyutató” eleveníti majd meg a közönség előtt. Bemutatásra kerül még egy turista tábor s ez alkalommal szerepelnek először Nagyváradon a „Sasok” szalontai szájharmonikásai. Műsor után tánc következik. — Jegyek elővételben Mocsary János írógépésznél, Gyenge István ékeszerésznél, valamint a rendezőkönél kaphatók. A műsor pontosan 10 órakor kezdődik.

\* **Hangyatagok figyelmébe!** Felhívjuk a „Népszövetségi Furnica-Hangya” tagjai közül azokat, akik régi részjegyeiket a szövetségi törvényben előírt 500 lejes részvényekre még nem cserélték át, hogy a kiegészítés módzatainak megbeszélése céljából régi részjegyeikkel szövetségi irodánkban (Katolikus Kör) e hó végéig megjelenni sziveskedjenek. Igazgatóság.

**Új kamarai főtitkár.** Temesvár. Saját tud. A nemzetgazdasági minisztérium a megtartott vizsgák, valamint a kereskedelmi- és iparkamara vezetőségének ajánlása alapján Fratila Ion volt bankigazgatót és a Gyapjuipar volt cégjegyzőjét a kereskedelmi és iparkamara főtitkárává nevezte ki.

## TELJES MAGYAR-LATIN MISSZALE

Egész vászonkötés, vörös metszés 303 lei, egész vászonkötés, arany metszés 338 lei, bőrkötés, vörösmetszés 576 lei, bőrkötés, arany metszés 648 lei. — Fordította, bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta **Szunyogh Xav. Ferenc** — Tartalmazza az összes szentmiseszövegeket.

**Megindult a vasúti forgalom Karánsebes-Rescia között.** Temesvár. Saját tud. A Karánsebes és Resica között épített új vasúti vonalat — a vasútigazgatósághoz érkezett rendelet értelmében — péntekről szombatira virradó éjszaka adják át a forgalomnak. Az új vonalon naponta hat vonatpár közlekedik.

**NAGY TÜZVÉSZT OKOZOTT A BENZIN ROBBANÁSA.** Newyork. Lindenben, New-Yersey államban, kigyulladt a Cityes Service Refinice 12 benzintárolója. A benzintárolóktól egy kilométernyi körzetben ki kellett üríteni minden épületet, mert a tűz elviselhetetlen hőséget árasztott. A tűzoltóság óriási erőfeszítést tesz, hogy a szomszédos benzintárolókat megmentse.

**Esik a búza ára.** Szatmár. Saját tud. A szerdai hetipiac úgy a terményvásáron, mint az állati piacon közepes forgalmat eredményezett. Kialakult árak a következők: Búza 355—380 (ami újabb áresést jelent), rozs 255—260, árpa 335—345, zab 350—360, újtengeri 275—280, ótengeri 340—350, napraforgó 285—290 lei méter mázsánként. Állatárak: Kocsiló párja 20—24 ezer lei, igasló, darabonként 8—9 ezer lei, fejfőstehén darabja 4—8 ezer lei, vágómarha élő súlyban 13—15—17 ezer, sertés 17—18 ezer lei.

## Apróhirdetések

### Lakás

szavanként 3 lei

### Irodának

alkalmas 2 szoba, november elsejére kiadó. Nagyvárad, Mária királyné-tér 3.

### Kétszobás

kerti modern lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Delavrancea-utca 10. szám.

### Modern

magánház, 2 szobás, eladó. Nagyvárad, Str. N. Balcescu 23-a.

### Négy szobás

modern tiszta lakás november 1-re kiadó. Nagyvárad, Bratianu-utca 27. szám.

### 2 szobás

komfortos lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Ingueta No. 26.

### Kiadó

udvari lakás: 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, november 1-től Nagyvárad, Str. Bratianu 61. szám.

### Adás-vétel

szavanként 3 lei

### Vásárhelyi hegyen

közvetlen Nagyvárad közelében eladó 7 hold prima szőlő teljes felszereléssel, megfelelő lakóházzal, cement bor-názzal és pincével. A ház üzletnek is kitűnően megfelel. Cim: Nagyvárad, Dr. I. Ciordae-utca 38. szám.

### Zongorák,

pianinók, modern ebéd-lő, féláron eladó. Sternberg, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 13.

### Allást nyec

szavanként 2 lei

### Egy

szorgalmas bejáróné felvétetik. Nagyvárad, Take Jonescu-u. 24.

### Németül

beszélő gyermek lányt keresek. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

### Lapelárusítók

utcai árúsításra, **MAGAS SZÁZALEKKAL**, azonnal felvétetnek. Jelentkezések a kiadóban

### Házmasternek

gyermektelen házaspárt keresünk. Értekezhetni Nagyvárad, Pável püspök-utca 24. szám.

### Allást kecs

szavanként 1 lei

### Perfekt

német, jó családból való urileány gyermekek mellé menne. Vidékre is. Cim a kiadóban.

### Allást keres

szerény igényű intelligens leány, aki románul is beszél, gyermekek mellé vagy házi-kisasszonynak. Cim: Farkas Katalin, Nagyvárad, Delavrancea-utca 43. I. em.

### Jobb

fiatal özvegyasszony házzelvezetőnek ajánlkozik, magános urhoz esetleg vidékre is. Cim a kiadóhivatásban.

### Nyugodt otthonra

és jó hánámódra vágyó, föltétlen megbízható, intelligens, jó-megjelenésű arvaleány, csakis mint családtag. (háztartásban segédkezne) elmenne: magános urinőhöz, idősebb házaspárhoz, könnyebb beteg nő mellé, vagy bármilyen bizalmi állásba. Vidékre, sőt tanýára is megy. „Föltétlen megbízható” jellegre címet a kiadóba kér.

### Különféle

szavanként 3 lei

**Iskolás gyermeket** teljes ellátásra felvevőszek. Nagyvárad, Str. Porombului 11.

### Borait

literenként ismét mért Nagyvárad, Dimitrie Cantemir 29. sz. a. Kaczián szőlőbirtokos.

### Elveszett

vasárnap délután a Körösparton, a harmadik gátnál barna női ridikül. Megtaláló kértetik adja le jutalom ellenében a „Magyar Lapok” kiadóhivatálába.

# SZÍNHÁZ

## A Hány Jánost is bemutatják a new-yorki világkiállítás színpadán

**Budapestről írják:** Newyorktól húsz kilométernyire már teljesen készen áll a Worlds Fair 1939. Félélvvel ezelőtt még mocsaras, ingoványos, nádas terület volt s a newyorki világkiállítás vezetősége igazi amerikai tempóval csodálatos parkot varázolt ide. Húsz méteres fenyőfákat ezrével vertek a földre, hogy megerősítsék a talajt; húsz-harmincéves fákat hoztak és gyönyörű parkot létesítettek. A kiállítás épületei, a csodagömb és a többiek már elkészültek. Többkilométeres betonszalagok keresztül-kasul szelik a vásárvárost. Ötvenkilenc nemzet jelentkezett az 1939. évi newyorki világkiállításra s köztük Románia és Magyarország is elfogadta a rendezőség meghívását.

**Most érkezett vissza Newyorkból a magyar delegáció, amelyet báró Kruchina Károly nyugalmazott államtitkár, a világkiállítás magyar kormánybiztosa vezetett.** Ebből az alkalomból báró Kruchina Károly a sajtónak. Különösen érdekes a báró nyilatkozatának az a része, amelyben a newyorki világkiállítás két-ézer ülőhellyel megépült színházának műsoráról szól:

— A rendezőség közölte velem azt a tervét, — mondotta, — hogy a kiállító államok közül azoknak, amelyeknek fejlett zenekultúrájuk van, egy-egy nemzeti karakterét bemutató operáját is előadják. A magyar operák

közül a „Hány János” kerülne színre, még pedig olyan előadásban, ami igazán amerikai méretekre vall.

— A kiállítás zenei vezetője, mr. Clin Downes közölte velem, hogy a magyar Operaházról kérni fogják a főszereplő művészek kiküldését. Ugy tervezik, hogy a hatalmas színház zenekara a philadelphiai filharmonikusokból alakulna, az énekkar, a balett és a kisebb szereplők amerikai művészek lesznek, természetesen a főszereplők világhírű magyar énekesek. Pazar kiállításban hoznák ki a Hány Jánost, még pedig sorozatosan 12 előadásban. Jellemző a világkiállítás bőkezűségére, hogy a Hány János-előadások deficitjére „csak” 32.000 dollárt irányoztak elő, elképzelhető, hogy mennyi fognak a magyar opera kiállítására költeni.

A világkiállítás igazgatósága már több alkalom operaházaival megegyezett. Olaszország a milánói Scala együttesét küldi ki, amely a *Rigoletto*-t és a *Nerone*-t fogja bemutatni a világkiállítás közönségének. A franciák a *Castor és Pollux* című operával, Anglia a glydebonni ünnepi játékok Mozart-műsorával és gyarmati népi zenével vonul fel. Hat hónap alatt tizenkét ország operáját mutatják be és ezek között a magyar *Hány János* opera előkelő helyet kapott.

## Hatodik emelet

— A mindennapi élet szimfóniája —

A hatodik emeleten éppúgy, mint a földszinten, apró manzard szobákban kis emberek szeretnek, gyűlölnék, szenvednek, örülnek, vagyis: élnek az élet köznapi szabályai szerint, nagy problémák, nagy emóciók nélkül és ez az élet: a darab. Alfred Ghery darabja, a Hatodik emelet, ahová a siker, éppúgy, mint Párizsban gyalogosan is feltalál, a drámaírói rutin liftje nélkül. Mert a kitűnő francia író minden megerőltetés

és lihegés nélkül viszi fel az embert a magasságba, az örök háztető alá. A költői egyszerűség és emberi közvetlenség szárnyain repít bennünket és szemébe tud nézni a valóságnak.

Három felvonás és kilenc képen keresztül a mindennapi élet valóságát tárulnak fel előttünk: s ahogyan ez a mindennapi élet kibontakozik, az a legirodalmibb szempontból is rendkívül meghatározó, szívet derítő és lenyűgöző.

Ami és ahogyan ebben a darabban történik, talán egy új irány kezdete egy új naturalizmus hajnala. A köznapi nagy áriája. Mindaz, amitől a színpadi írók általában féltetesen és fölányesen és tehetetlenül elfordítják a fejüket. Alfred Ghery azonban egész szívvel, tehetségével és érdeklődésével az átlag-ember élete felé fordul. S ebből a fordulatból árad a darab új, friss atmoszférája, zúg fel a mondanivalók új hangja és robban ki az új drámai vitalitás, amely a szívéig és értelméig felrzza a közönséget. Régen játszottak darabot, amelyben író, előadók és közönség olyan mélyen s igazán találának egymásra, mint a Hatodik emeletnél.

Alfred Gherynek ez a világhírű alkotása lesz a kolozsvári színház utolsó bemutatója és azt szombaton délután öt és este kilenc órakor, valamint vasárnap délután hat és este kilenc órakor játesszák.

— **A Kék róka, olcsó helyárrakkal.** A vasárnap este bfejeződik ciklusban még két olcsó helyáras előadás is lesz. Mindkét alkalommal Herczeg Ferenc briliáns, soha el nem évülő vigjátéka, a Kék róka kerül színre.

### Heti műsor:

Péntek délután 5 órakor: **Kék róka**, (Olcsó helyárrakkal).

Péntek este román előadás. Szombat délután 5 órakor: **Hatodik emelet**, (Alfred Ghery világhírű vigjátéka. Heltai Jenő fordításában. Az eredeti párizsi modell után készült díszlet egy párizsi bérház teljes hatodik emeletét ábrázolja.)

Szombat este 9 órakor: **Hatodik emelet**, Vasárnap délután 3 órakor: **Kék róka**, (Olcsó helyárrakkal).

Vasárnap délután 6 órakor: **Hatodik emelet**, Vasárnap este 9 órakor: **Hatodik emelet**, (Bucsuelőadás.)

# LEGUJABB

## A komáromi tárgyalásokon a cseh küldöttség előterjesztette ellenjavaslatait

Csak a 80 százalékon felüli magyar lakosságú helyeket hajlandók átadni. — Na y távolság a két küldöttség álláspontja között

**Budapestről jelentik:** Olyan helyen, ahol teljesen ismerik a komáromi tárgyalások anyagát, a magyar kormány kívánságainak néprajzi követelményeit a következőkben jelölik meg:

A magyar követelések olyan területekre irányulnak, amelyeknek lakossága 840 ezer magyarból, 145 ezer szlovákból, (ebbe beletartozik Pozsony és Nyitra környéke is), 30 ezer ruszinból és körülbelül 57 ezer németből áll. A magyar részről kívánt megoldás alapján Magyarország körülbelül 10 millió főnyi lakosságára 300, illetve 350 ezer szlovák esnek, ezzel szemben az új Szlovákia és az új Ruszinszkó 2 millió 500 ezer lakosságára 150 ezer magyar esnek. Magyarországon tehát 3, illetve 3 és félszázalék szlovák, a túlsódon pedig 6 százalékos magyar maradna. Már a váratlan probléma fölvetése közben kiderült, hogy ahol a magyar lakosság a 80 százalékos eléri, ott nincs ellenvetés, de ahol az arány kisebb, ott helytelen statisztikára hivatkoztak és gazdasági, meg közlekedési kérdéseket vetettek fel a csehszlovákok. Magyar részről a szlovák delegátusoktól konkrét ellenjavaslatokat kértek. Magyar körökben remélik, hogy a csehszlovák delegáció is mindenképpen azon lesz, hogy megfelelő javaslatokat terjesszen elő, melyek a további megbeszélések alapjául szolgálhatnak, hiszen fontos, életbevágó érdekeik fűződnek nekik is a megegyezéshez.

### KOMÁROM LAKOSSÁGA TÚNTETŐEN SÜRGETI A DÖNTÉST.

**Komáromból jelentik:** A tárgyalások csütörtökön reggel 9 órakor kezdődtek meg. A program szerint a cseh küldöttség ezen az ülésen terjesztette elő javaslatát, amelynek részleteit szerdán délután dolgozták ki a szakértők bevonásával. Komárom lakossága most is nagy tömegben gyűlt össze a vármegyeháza előtt és hatalmas éljenzéssel fogadta a delegációt. A tömeg most sokkal nagyobb volt, mint az elmúlt napokban és „döntést akarunk”, „Nyitrat vissza” kiáltásokkal üdvözölték a küldöttség tagjait.

Az ülés megnyitása után három nagy bórondben és két óriási bádoghengerben vitték be a magyar delegáció számára a tárgyaláshoz szükséges térképeket, grafikonokat és egyéb tárgyalási anyagot. Az ülés megnyitása után Tiso szlovák miniszterelnök kimentette magát azzal, hogy Pozsonyban fontos belpolitikai tanácskozások vannak, amelyeken meg kell jelennie és ezért fél tíz órakor elbúcsúzott a delegáció tagjaitól, Pozsonyba utazott. Megígérte azonban, hogy még délelőtt visszatér.

Komáromban csütörtökön ismét megjelent Durcánszky igazságügyminiszter, aki szerdán Németországban járt, de nem vett részt a tanácskozáson, hanem egy külön teremben tárgyalta Bacinszky és Zsidovszky ruszin delegátusokkal, valamint Písa és Straka cseh követési tanácsosokkal.

### FÉLHIVATALOS JELENTÉS AZ ÉLÉNK VITARÓL.

**Komáromból félhivatalosan jelentik:** — A magyar és csehszlovák küldöttség csütörtökön délelőtt 9 órai kezdettel együttes ülést tartott, amelyen most a cseh delegáció terjesztette elő a maga részletes javaslatait, a kidolgozott térképpel együtt. A csehszlovák javaslat felett élénk vita indult meg, majd há-

romnegyed 11 órakor a javaslat további tanulmányozása céljából az ülést délután 6 óráig felfüggesztették.

## Teleki Pál elfogadhatatlannak mondja a csehszlovák ellenjavaslatot

**Budapestről jelentik:** Az Uj Nemzedék Komáromban időző munkatársa jelenti. — A tanácskozásokról kiszivárgott hírek szerint a szlovákok végre előterjesztették konkrét területi ellenjavaslataikat. Térképet tettek a magyar küldöttség elé és feltüntették azokat a határokat, amelyek az átandó magyar területeket jelölik. A tervben azonban

nem szerepelnek a magyarok nagyobb városok. Ezeknek a megtartásához a szlovák előterjesztés ragaszkodik. A csehszlovákok csak a tiszta magyar községeket hajlandók átadni.

Az előterjesztésben mellőzik az etnográfiai szempontot és gazdasági, katonai és közle-

### STATARIUM RUSZINSZKÓBAN

Prágából jelenti a CTK: A cseh köztársaság-kormány elrendelte a rögtönítélő bírások bevezetését a ruszin föld munkácsi kerületében. A rendelkezésről szóló hrdetményt aláírta a ruszin föld alkormányzója is.

### TELEKI PÁL MAGYAR MINISZTER KOMÁROMBÓL VISSZAUTAZOTT BUDAPESTRE

Komáromból jelentik: Kánya külügyminiszter, Teleki Pál kultuszminiszter és Andorka Rezső vezérkari ezredes csütörtök délelőtt gépkocsin elhagyták Komáromot és Budapestre utaztak. A magyar kiküldöttek délután térnek vissza Komáromba.

### VERES ÖSSZEÜTKÖZÉS LEMBERGBEN

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iroda jelentése szerint a lembergi görög katolikus papnevelő intézet hallgatóinak a lengyel-cseh viszályban elfoglalt lengyelelles magatartása miatt az intézet előtt hazafias lengyelek tüntetést rendeztek. A tüntetés véres összetűzésre fajult. Egy ember meghalt, többen súlyosan megsebesültek.

dési okokra hivatkoznak. Mint kiszivárgott, a cseh-szlovák javaslatra Teleki Pál válaszolt és elfogadhatatlannak minősítette ebben a formában a javaslatot.

A magyar küldöttséghez közel álló helyen hangzottak az Uj Nemzedék munkatársa előtt, hogy a cseh-szlovák javaslat mutat ugyan bizonyos közeledést a magyar javaslathoz, de még igen távol áll attól, hogy a további tárgyalások alapjául elfogadható legyen.

A magyar küldöttség részéről szilárd az álláspont, hogy kielégítő megoldás csak néprajzi alapon képzelhető el; sem gazdasági, sem közlekedési, sem stratégiai szempontok nem vehetők alapul.

## Az angol véderőfejlesztési miniszter az Anglia és Németország közötti békét sürgeti

Megütközéssel szólott Duff-Cooper magatartásáról

Londonból jelentik: Inskip véderőfejlesztési miniszter szerdán Gravesentben beszédet mondott. Duff-Cooper lemondásával kapcsolatban hangzott, hogy minisztertanácsai közül is sokan csodálkoztak Duff-Cooper magatartásán. Ma már megállapítható, hogy Chamberlain helyesen cselekedett-e, vagy sem. Hangzott: megelégedésére szolgál, hogy a kormány és az egész angol nép a helyes politikát választotta.

— Most kell eldönteni — folytatta — hogy egy szomszédos nemzettel békében akarunk-e élni, vagy háborút akarunk. A kérdés azon fordul meg, hogy megbeszélések alapján teremtsünk-e békét, vagy a nagy demokráciák választása alapján jöjjön a háború. Chamberlain megmutatta, hogy melyik megoldás mellett szavaz. A Német-

ország és Anglia közötti béke lenne a legnagyobb ajándék, amelyet mi, angolok a sok megpróbáltatáson keresztülment és örjögésbe kergetett Európának adhatunk. Ha azonban ebben a pillanatban háborút kezdenék, olyan üzenet lobbantánk lángra, amelyet még nem látott a világ.

### KIBÓVÚL A CHAMBERLAIN-KORMÁNY

Londonból jelentik: Sajtókörökben úgy tudják, hogy Chamberlain azért szakítja ismét félbe skóciai pihenőjét, hogy hozzájáruljon a felfegyverkezés hiányainak sürgős pótlásához. A „Daily Mail” szerint Chamberlain valószínűleg kibóvíti kormányát és több tapasztalt államférfit vesz be, olyanokat, akik nem voltak a közelmúltban miniszterek, de nagy tervező és kezdeményező képességük van.

## Uj négyhatalmi találkozó Amerika és Japán részvételével

Londonból jelentik: A Central News jelenti a következő feltűnést kelző hírt:

— Igen magas személyiségtől megtudtuk, hogy Mussolini, Hitler, Daladier és Chamberlain legközelebb egy jacht fedélzetén találkozik és pedig november havában és vagy Genovában, vagy Nápolyban. A négy államférfi ezalkalommal négyes egyezményt köt, mely nagy vonalakban hasonlítana a strézai egyezményhez. Meg fogják vizsgálni az általános leszerelésnek és a gyarmati kérdések megoldásának lehetőségét is. Az a hír terjedt el, hogy Hull amerikai külügyminiszter is Európába jön és résztvesz a megbeszéléseken, sőt lehetséges, hogy Japán is megfigyelőt küld ki. A Fournier ügynökség úgy tudja: Németországnak az a szándéka, hogy a nehéz tüzésre vonatkozó egyezményt kössön Franciaországgal, mely megszüntetné ezen a téren a további fegyverkezést, sőt lehetővé tenne bizonyos mértékű leszerelést is.

### A FRANCIA FRONTHARCOSOK NEMZETI EGYSÉGKORMÁNYT SÜRGETNEK.

Párizsból jelentik: A francia frontarcos-szövetség elnöke emlékiratot bűtatott el a kor-

mányhoz és abban kifejti, hogy Franciaországnak olyan kormányra van szüksége, mely nem politikusokból, hanem egész férfiakból áll és akiknek egyetlen céljuk az, hogy Franciaország nemzetközi helyzetét megjavítva, újból nagyhatalommá tegyék az országot. A radikális párt hasonló felhívást intézett a nemzethez és a kormányhoz. Daladierhez az ország minden részéből szüntelenül érkeznek a táviratok, amelyek a nemzeti egység kormányának megalakítását kívánják.

### TARGYALÁSOK LENGYELORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTT DANZIGT

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iroda jelentése szerint illetékes lengyel körökben kitálatnak minősítik azokat az idegen forrásból származó híreket, hogy Lengyelország és Németország között tárgyalások folynak Pomerania és Danzig ügyében. E kitalálások célja csupán az, hogy aláassák a lengyel-német jószomszédi viszonyt.

### NEGRIN RÁDIÓBESZÉDE

Barcelonából jelentik: Negrin miniszterelnök pénteken rádióbeszédet intéz a világhoz.

Magyar Lapok Szent László-nyomda Rt. körforgalmazója  
Oradea, Str. Regala Carol II. No. 4